

ARAD-T KÖZLÖNY

52. évfolyam, 10. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1937. január 14.

Hatalmi erők a Földközi-tengeren

Ugylátszik, hogy a spanyol eseményekkel kapcsolatos feszültség most éri el tetőpontját. A németek már a polgárháború kitörésekor hadihajókat küldtek az ibériai félsziget környékére s ma is ott cirkálnak, felváltva egymást, a német hadiflotta különböző egységei, így a legutóbbi hírekben említett Königsberg közép-cirkáló. De az új német „zsebcsatahajók” közül is ott volt vagy ma is ott van egy-két páncélos, így a „Deutschland” és testvérhajója, Admiral Scheer, valamint több tengeralattjáró és torpedóromboló. Mindez természetesen csak szerény maradéka, illetve utóda a világháborúban szerepelt, majd zömével a Scapa Flowban internálva ott öngyilkosságot elkövető hatalmas német hajórajnak.

A világháború után Nagy-Britannia is kénytelen volt lemondani a „kéthatalmi standard”-ról, mely annyit jelentett, hogy az angol flotta erősebb volt, mint az utána következő két legnagyobb együttvéve. Franciaország hadiflottája, majd az utána következő Olaszországé jóval gyengébb mint például Japáné s modern nagy csatahajókban szükkülködve sokkal kisebb akció-rádiussal is bírnak s inkább defenzív célokra alkalmasak. Angliáé a világ legnagyobb hadihajója: az 1920-ban elkészült, 44.000 tonnás, 8 darab 381 mm-es stb. löveggel felszerelt Hood csatacirkáló, az 1925, illetve 1926-ban elkészült Nelson és Rodney csatahajók, amelyek 33.500 tonnásak, több mint 200 méter hosszúak és 33 méter szélesek, 9-9 darab 406 mm-es, 12 darab 152 mm-es stb. lövegekkel ellátva. Ezek a világ legerősebb csatahajói. A többi, még tizenkét angol superdreadnoughtot is modernizálták és nagy harci értéket képviselnek. Egyébként nyakra-főre épülnek az új dreadnoughtok minden nagyhatalom flottája számára, mert a tengeri leszerelés épügy csődöt mondott, mint a szárazföldi vagy a levegőbeli, bár mindezeket megelőzte s velük járt a lelki leszerelés megfúszulása.

A légi erők, amelyek a modern stratégiában rendkívüli, szinte döntő szerepet játszanak, nagyon fontosak a haditengerészetben is. Már a különböző gyakorlatok és a spanyol polgárháború tanulságai is bizonyítják, hogy csak az a haderő számíthat győzelemre, amely feltétlenül uralkodik a levegőn is. Különös, hogy a spanyol küzdőarénában mindeztideig elmaradt a zömökbe egyesített légi erők nagy, döntő mérközése s inkább csak részletcsatákat vívtak s lehetőleg bázisaikon iparkodtak egymást meglepni és megsemmisíteni.

Repülők és hadihajók mérkőzésében a hírek szerint inkább a hajók maradtak alul, már amennyiben a propaganda-hírszórások igazat mondtak. Állandóan jöttek jelentések a hadihajók, — főleg s csaknem kizárólag — kormányhajók elsüllyesztéséről, de csaknem minden esetben kiderült, hogy mégsem süllyedtek el, hanem „elmenekültek a repülők elől” s súlyosan megsérülve javítás alá kerültek.

Kétségtelen, hogy Francóék az első időkben nagy légi fölényben voltak s talán ez segítette őket kezdeti nagy sikereikhez. Időközben azonban rendkívül sok külföldi anyagot kapott a spanyol kormány is. De nagyon valószínű, hogy rövidesen beérkezik vagy máris érkezőben van a nagyarányú szovjet segítség s éppen ez az, amiért a németek nehezen szán-

Egy angol lap szerint:

Franciaország kölcsönt ad Németországnak

— Expedíciós hadsereget kért Franco tábornok Hitler kancellártól —
»A fegyverkezés nem hoz boldogságot a népeknek!«

Az európai közvéleményt változtatlanul érdekli a spanyol helyzet alakulása. A harctéri tudósítók jelentése szerint Spanyolországban ismét hidegre fordult az időjárás és sűrű köd gátolja a hadműveleteket. A kényszerű szünetelést a németiek arra használták fel, hogy torlaszokkal zárják el a kormánycsapatok visszavonulásának útját. Más jelentések arról tudnak, hogy Franco tábornok újabban minden áron el akarja foglalni Malagát és erre a célra 12.000 főnyi sereget szállított Spanyol-Marokkóból partra.

Eden angol külügyminiszter érdekes nyilatkozata

Londoni jelentés szerint a spanyol helyzetről nyilatkozott Eden angol külügyminiszter a külföldi sajtó számára adott tegnapi estében.

— Sokan azt hiszik — mondotta az angol külügyminiszter — hogy a polgárháború befejezésével vagy fascista, vagy pedig kommunista kormány kerül uralomra. Ezzel szemben az angol kormánynak az a véleménye, hogy ezek egyike sem jelene meg a spanyol nép érdekeinek és valószínű, hogy mire a polgárháború véget ér, Spanyolország kitermel magának egy megfelelő és lehiggadt kormányformát.

A francia és angol sajtó behatóan tárgyalja a francia-német viszony javulásának lehetőségeit. Ebből a szempontból az angol lapok ítéletei meglehetősen éterőek. Több lap véleménye szerint Franciaország politikai biztonságát követel. Schacht német gazdasági miniszter látogatásától nem várnak különösebb eredményeket. Angol politikai körökben úgy tudják, hogy Párisban a politikai biztonságtól teszik függővé a gazdasági engedményeket.

Valószínűnek tartják Londonban, hogy Schacht párisi tárgyalásai során a német gyarmatok ügye is szóba fog kerülni. A Daily Mail úgy tudja, hogy francia körök jóindulattal kezelik a német gyarmati követeléseket. Szó van arról is, hogy Franciaország nyersanyag vásárlási kölcsönt nyújtana Németországnak.

A „Daily Telegraph” a francia kormány helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy Blum és Delbos veszélyeztették a kormány uralmát, csak hogy biztosítsák a spanyol be-

nem avatkozás ügyét. Ma a miniszterelnök helyzete annyira szilárd, hogy megállapítható, miszerint úgy nemzetközi, mint belpolitikai téren folytathatja felelősségteljes munkáját.

A „Times” párisi tudósítója közli, hogy Franciaországban az a meggyőződés, hogy továbbra is a legnagyobb figyelmet kell fordítani a német hivatalos kijelentések és a tények közötti különbségre. A „Manchester Guardian” szerint Franciaország legutóbbi határozott fellépése elismerésreméltó és eredményes volt. Németország most már tisztában lehet azzal, hogy vannak bizonyos határok, amelyeket át nem léphet. Franciaországnak és Angliának életbevágóan fontos érdekeit a párisi kormány igen jól megvédte.

A Temps egyik legutóbbi számában feltűnést keltő berlini jelentést közöl. Eszerint még a karácsonyi ünnepek előtt Berchtesgadenbe érkezett Faupel tábornok, aki a német kormányt képviseli a burgosi spanyol kormány mellett és aki előadta Hitler kancellárnak Franco tábornok sürgős kérelmét, hogy

60.000 főből álló expedíciós hadsereget küldjön neki a győzelem érdekében.

Hitler ezt a kérést azonnal katonai tanácsadói e-é terjesztette. Fritsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka kijelentette, hogy Németország hadserege jelenleg nem foghat olyan vállalkozáshoz, amely rövid idő alatt általános háborút idézhet elő. A hadseregfőparancsnok állítólag azzal fenyegetődött, hogy lemond abban az esetben, ha ezt a véleményét nem fogadják el. Blomberg német birodalmi hadügyminiszter támogatta a hadseregfőparancsnok

rá magukat a semlegességre, ami különben is utópia ma már. Ha nem világnézeti alapokon, úgy üzleti okokból fogják segíteni a harcoló feleket, mert a háború végeredményben a legkínzóbb konjunktúra a szállítóknak s bármilyen szomorú is, de az általános harcra készülődés a világgazdaság fellendülésének legfőbb tényezője.

Azzal, hogy a Dardanellák egészen török felségjog és katonai ellenőrzés alá kerültek, a szovjet egyben földközítengeri vízi és légi hatalom is lett s az orosz hadihajók — nem leki-csinylendő erőkkel — bármikor kifuthatnak a Földközi tengerre. Jelenleg egy régebbi, de modernizált dreadnought, 6 közepes cirkáló és körülbelül 28 torpedóromboló és bizonytalan számú tengeralattjáró jöhet számításba körülbelül

150 flottarepülővel s a hajórajt a török szárazföldi támpontokból a Földközi tenger keleti részeiben, a spanyol kormány által birt bázisokból pedig a Földközi tenger nyugati részeiben támogathatja a szárazföldi repülő-flotta is. Ugyancsak jelentős sullyal léphetne közbe a török flotta is, mely az utóbbi időkben erősen fejlődik, míg a repülők száma ma már megközelíti az 1200-at.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy a Földközi tengeren valamely angol-német mérkőzésről még csak szó sem lehet, az odaküldött német hajókat a legrövidebb idő alatt elpusztítanák az angolok. De ez már egy új világháborút jelentene talán s ennek idejét azok, akik csinálni akarják, ezidőszerint még aligha láthatják elérkezettnek.

álláspontját. Katonai körökben már számítottak arra, hogy Fritsch tábornok tényleg benyújtja a lemondását és úgy tudják, hogy ebben az esetben helyét *Reichenau* tábornok, Hitler és a nemzeti-szocialista párt kedvelt embere foglalja el. Ez azonban nem következett be, mert *Hitler nem vette magára a felelősséget, hogy katonai tanácsadóinak véleménye ellenére cselekedjék.* Már az a hír is elterjedt Berlinben, hogy *Förster* admirális is azért vonult nyugalomba, mert nem volt hajlandó akcióba vetni a német tengeri flottát a spanyol partokon. Helyette tudvalevőleg *Carls* admirálist küldték a spanyol vizekre. A helyzetet végül is úgy oldották meg, hogy a *kért hadsereg helyett S. S.-embereket toboroztak és azokat küldték el Spanyolországba.*

Berlinből jelentik: Itteni politikai körökben

Megálltak Madrid előtt Franco tábornok csapatai

Az olasz Stefani-ügynökség ma megjelent közleménye összefoglalja az utóbbi napokban a Spanyol-Marokkó kérdésben elhangzott nyilatkozatok és lépések céljait. *Hitler* és *Franco*s *Poncet* a berlini újví fogadtatás alkalmával elhangzott nyilatkozatai után a Spanyol-Marokkó határán tett francia biztonsági intézkedések elvesztették minden létjogosultságukat. Hasonlóképpen nyilatkozott hetekkel ezelőtt *Ciano* gróf olasz külügyminiszter és az azóta megkötött angol-olasz Földközi-tengeri egyezmény szintén biztosítja ezeknek a területeknek integritását. Hasonló kijelentések hangzottak el különben *Neurath* német birodalmi külügyminiszter részéről is. Viszont a berlini francia nagykövet kijelentései tisztázták Franciaország álláspontját. Ezek után tehát megállapítható, hogy

az összes érdekeit hatalmak a spanyol területek sérthetlensége tekintetében egyetértenek. Most már egyedül csak a Szovjet veszélyezteteli a spanyol területek integritását azzal, hogy Kataloniában szovjetköztársaságot igyekszik alakítani és azzal, hogy a szovjet uralmát az egész országra ki szeretné terjeszteni. Ez a törekvés nemzetközi szempontból sem törhető meg.

őszinte örömmel üdvözölték, hogy *Eden* angol külügyminiszter tegnapi beszédében Angliának Németországgal való együttműködési hajlandóságát jelentette be. Ezennek az a kijelentése, hogy a háború mindig szerencsétlenséget jelent, megfelel a Hitler által hangoztatott elveknél. Németországnak is az a véleménye, hogy a *fegyverkezés nem hoz boldogságot a népeknek.* A *Berliner Börsenzeitung* a valenciai kormányhoz azzal a tervével foglalkozik, hogy *a Spanyolországban levő önkénteseknek adják meg azonnal a spanyol állampolgárságot. A spanyol kormány ez a lépése lehetetlenné teszi, hogy az önkéntesek kérdését viszszenélő hatállyal megoldják és ebben az esetben az ezután jelentkező önkéntesek is mindjárt spanyol utlevelet kapnának, hogy akadály nélkül utazhassanak Spanyolországba.*

Most már mindenki láthatja, hogy a Spanyol-Marokkó körül megindult sajtóhadjárat csupán azt a célt szolgálja, hogy a szovjet üzenetéről eltereljék a figyelmet.

Madridből jelentik: Franco tábornok csapatait ismét sikerült Madrid kapui előtt megállítani. A kormányhadsereg által véghezvitt ellentámadás nagy zavart okozott a nemzetiek frontján. Nagy hiba volt, hogy a felkelők az utóbbi napokban tulgyorsan nyomultak előre. Emiatt az ellentámadás nem ütközött nagy nehézségbe. A nemzetiek kimerült csapatainak nem volt idejük elfoglalt hadállásaik megerősítésére. Visszavonulásuk után nagymennyiségű hadianyagot hagytak hátra. A 20 kilométeres frontszakasz most már összezsugorodott és az ellenfelek már csak 8 kilométeres arcvonalon állanak érintkezésben egymással.

Szabadiábra helyezték az elfogott spanyol hadihajók személyzetét

Francó tábornok erőlyesen megcélolta az a hirt, mintha Spanyol-Marokkóban német csapatok állomásoznának. Egy hivatalos nyilatkozatban közli, hogy bármelyik idegen állampolgár szabadon közlekedhet Spanyol-Marokkóban és megállapíthatja, hogy német csapatok je-

lentéről szóló hírek tendenciózusak

A Havas-iroda Gihonból jelenti: Január 12-én reggel a Königsberg cirkáló parancsnokának rendelkezése szabaddalra helyezték az elfogott *Marta*, *Junquera* hajó legénységét és tisztikarát. A hajó személyzete január 3-án óta a Königsberg cirkáló foglya volt és a hadihajó fedélzetén tartózkodott. A személyzetet három csónakon szállították a hajóról partra *Lastres* közszéknél és a csónakokban néhány német tengerésziszt is helyet foglalt. Amikor az átadás megtörtént, a német tisztek fascista üdvözléssel köszöntötték a kormány hatóságokat, mire a spanyolok szocialista üdvözléssel, magasba emelt, összeszorított ököllel a németeket.

Huszonkét tonna arany érkezett Párisba

Párisból jelentik: A „Le Matin” jelentése szerint tegnap a „Tramontant” gőzös Alicanteból megérkezett és 22 tonna aranyat hozott magával a Franca Bank részére. A szállítmányt a valenciai kormány küldte el.

A baszk nemzeti bizottság hivatalosan jelenti: Azok a hírek, amelyek Bilbaoban keletkezett forradalomról szólnak és amelyeket külföldön terjesztenek, közönséges kitalálások és minden alapot nélkülöznek. Bilbaoban és a baszk vidéken a nyugalom teljes és a bilbaói kormány összetétele szilárd, mert a nép változatlan bizalommal és lelkesedéssel állapítja meg, hogy a kormány a jelenlegi nehéz helyzethez mérten mindent elkövet munkatervének megvalósítására.

Javulás a pápa állapotában

Vatikánvárosból jelentik: A pápa állapotában a szerdai nap folyamán javulás állott be. Délután felkelt az ágyából és kerek karosszékekben foglalt helyet. Beteg lábát vízszintes állapotba helyezték. A kápolnában elmondott ima után fogadta unokaöccsét, *Ratti Francotest* és a család több más tagját, akikkel jókedvűen elbeszélgetett és közölte, hogy jobban érzi magát.

Az elmélet diadala

Irtá: UPHAM JOHN

Hastings Tom gyönyörködve nézte a tájat a tenger mellett tovarobogó expressz ablakából. És azután gyöngén megfogta fiatal felesége kezét és így szólt:

— Elena, ha nem tudnám, hogy elvből utálok a játékot, te pedig okos kis angyal vagy, akit a rulett-asztal nem tud elcsábítani, nem mernék Monte-Carloban kiszállni.

Elena nevetve felelte:

— Ne bízzál olyan nagyon az én angyali tulajdonságaimban, inkább vigyázz magadra, mert ha elrúgtatod a negyvenezer frankot, amit autóra tettél félre a tárcádba, akkor autóbuzson járhatunk egész életünkben.

A nászutazásuk programja értelmében egy hetet szántak Monte-Carlorra. Az első két nap álomszerű gyorsasággal, a mézesetek hagyományos hangulatában telt el. Harmadnap azonban Elena már kora délelőtt elindult egyedül és csak két óra elteltével érkezett vissza. Tomnak az volt a benyomása, hogy a fiatalasszony szokatlanul idegesen érkezik haza, de azért nem tett észrevételt, bár alig tudott egy kis elkedvetlenedést leküzdni.

Amikor azután ebéd után Elena azzal az ürüggyel, hogy egy volt iskolatársnőjével találkozott délelőtt és most együtt akarnak üzleket nézegetni, újra elszaladt a szállodából, Tom nagyon rosszul kezdte magát érezni.

— Drágám — mondta Tom, amikor a felesége hazaérkezett — nem volna okosabb dolog, hogy az ilyen sétákat együtt tesszük meg? Én is szívesen menntem volna veletek.

Elena a mézesetek leggyorsabb receptjéhez folyamodott: férje nyakába ugrott és az évezredek óta bevált módszerrel némitotta el.

Másnap a reggeli séta után a szállodába visszaérkezve, Elena hirtelen rájött arra, hogy a „jobb cipője nyomja”. És bár négy pár cipő volt még a kofferjében, így szólt:

— Édes Tom, elmegyek egy pár cipőt venni, mert ez nyomja a lábamat és a többi nem alkalmas az ilyen sok járásra.

— Helyes, drágám, menjünk — felelte Tom és

felemelkedett, de Elena „gyöngéd figyelmességgel” mondotta:

— Unalmas ez a cipőválogatás férfiaknak. Ha tudom, hogy ott vagy, nem szeretek soká várani és újra úgy járok, mint amikor ezt a párat vetjük együtt.

Tom arca kissé elkomolyodott, de nyugodtan felelte:

— Ahogy gondolod, édesem.

Amint azonban Elena lefelé indult a lépcsőn, Tom gyorsan az egyik melléklépcsőhöz sietett és távolból követte feleségét. Nagyon szégyelte magát önmaga előtt is rettegett a gondolattól, hogy kit vagy mit fog látni. Azonban csakhamar meglepéssel állapította meg, hogy Elena a kaszinóba megy be. Óvatosan ott is nyomon követte. A fiatalasszony az egyik pénztárnál több nagy bankjegyet zsetonokra váltott be és leült az egyik rulett-asztal mellé. Tom egy távolabbi asztal mellől megfigyelte, hogy Elena a játékszenvedélytől kipirult arcával rakja a téteket. Lassacskán meglehetősen halom zseton gyűlt össze Elena előtt, de aztán úgy látta, vadabban kezdett játszani és csakhamar az összes pénze odaveszett.

Tom a nagy előcsarnokban várta meg a feleségét. A szíve túlaradt a boldogságtól, hogy a titkos utak rejtélye „csak a rulett-asztal.”

— Drágám, meguntam otthon egyedül — szólította meg feleségét mosolyogva — és amint a terembe belépiem, megpillantottalak a rulett-asztalnál.

— Ugy-e mondtam — felelte az asszony szégyenkezve, elpirulva —, hogy ne bízzál túlságosan az én angyali tulajdonságaimban. Nem tudtam ellenállni a kísértésnek.

CORSO 5. 7¼, 9¼ órákor. Telefon: 5—65.

Ma premier. Jegyelővét.

BENJAMINO GIGLI és

ISA MIRANDA

legnagyobb énekes filmjük a

TE VAGY AZ ÉN SZERENCSEM

Aida és Manon Lescaut

opera áriája.

Tom gyöngén megfogta a kezét és mosolyogva mondta:

— Ha jól láttam, meglehetősen tandíjat fizettél, de ennek alapján örülök, mert most talán már elfogod hinni, amit neked mint jó matematikus magyaráztam a feltétlen és biztos vesztes szabályszerűségéről.

Lassan elindultak a csodaszép tengerparti sétány felé s Tom újra kifejtette a feltétlen vesztes elméletét. Az asszony némán hallgatta és Tomnak az volt a benyomása, hogy a feleségét az elméletei nem győzték meg. De mert nagy sulyt helyeztett arra, hogy Elena lelkéből a játékszenvedélyt végleg kiirtsa, így szólt:

— Ma vacsora után együtt ülünk a rulett-asztalhoz. Rászánok ezer frankot, hogy meggyőzelek. Meg fogod látni, hogy ha esetleg kezdetben nyerek is, amint tovább folytatom a játékot, végül mégis a bank marad a nyertes.

És vacsora után Tom valóban leült az egyik asztalhoz és a felesége a háta mögött állva figyelte a játékot. Tom kezdetben váltakozva nyert és veszített. Az arca kihevült, a homlokán kidagadtak az erek, erőt vett rajta a benne szunnyadó játékszenvedély, amelynek létezését eddig nem sejtette. Amint újra nyerni kezdett, egyre merészebb tételekkel próbálkozott, a nyereséget folyton bennhagyta és tovább játszott. Végül már egész halom zseton gyűlt össze előtte. Az egészet feltette a huszonkettesre, felesége éveinek számára. Megnyerte a téteket. Közben a játékmesternél kézalatt egy csomó ezrest váltott fel zsetonra. Már az egész asztal figyelte a vakmerő játékot. Végül a már kis vagyont kitevő nyereséget feltette saját éveinek számára, a harmincasra és mindent elvesztett...

Halálsápadtan állt fel és támolyogva kereste a feleségét, akinek nyoma veszett. Meglátta, hogy Elena éppen most jön feléje a szomszéd játékteremből. Tom rekedt hangon, tompa kétségbeeséssel mondotta:

— Látod drágám, az elméletem igaznak bizonyult: elvesztettem az autováslásra félretett negyvenezer frankot.

— Édes Tom, hála Istennek, ugyanakkor én viszont egy másik asztalnál bizonyítottam, hogy a gyakorlat inkább beválik: nyolcvanezer frankot nyertem.

Dr. KÖPF JÁNOS

1872—1937.

Arad magyar társadalmának, közéletének kiemelkedő személyiségei, kiválóságai tragikus gyorsasággal követik egymást az elmúlásban. A közelmúltban elhunyt nagy egyéniségekhez sorakozik most dr. KÖPF János, aki közel négy évtizedes jogászi és gazdasági tevékenységgel tette ismertté és becsütté nevét Arad társadalmá előtt. Ha a munka nemesít, akkor a négy évtizedes, szakadatlan, törhetetlen, kitartó munka, amely ezt az életpályát olyannyira jellemezte, állt ki dr. Köpf János számára nemesi oklevelet. Mert Köpf János dr., a munka embere volt, a késő éjszakáig dolgozó, végletekig

lelkiismeretes ügyvéd, aki szinte a legutóbbi hetekig fenntartotta a kapcsolatot irodájával, annak ügymenetével, amelyet tudvalevőleg közeli rokona és társa, dr. ISSEKUTZ István vezetett. A munka embere volt, de nemcsak a maga munkája embere. A háboru előtti időkben bekapcsolódott a város egyik legjelentősebb pénzintézete, az Arad—Csanádi Gazdasági Takarékpénztár irányításába és résztvett a városi közügyek intézésében is.

Halálának szerdán délelőtt elterjedt híre őszinte részvétet váltott ki széles körökben, ahol dr. Köpf Jánost megtanultak értékelni és becsülni.

Hosszas küzdelem a halállal

Dr. Köpf János már hónapok óta betegkedett. Szív- és vesebajban szenvedett és orvosi tanácsára az elmúlt év szeptemberében Budapestre utazott. A szeptemberi és októberi hónapokat a Svábhegyi-szanatóriumban töltötte, ahol gondos ápolásban részesítették. Amikor novemberben hazatért, valamivel jobban érezte magát, nem volt fekvőbeteg és állapotában csak néhány nappal ezelőtt állott be rosszabbodás.

Ekkor ismét ágynak esett és ez az újabb visszaesés aggodalommal töltötte el úgy a család tagjait, mint kezelőorvosát, dr. Posgay Istvánt. Tanácsára orvosi konziliumot hívtak össze, amelynél dr. Moga Cornelia és dr. Palágyi Jenő vettek részt és tekintettel arra, hogy látási zavarok mutatkoztak, dr. Kállai szemorvos is. A gondos ápolás ellenére dr. Köpf János állapota egyre gyengült és *kedden, a délelőtti órákban beállott az agónia*. Ekkor elvesztette eszméjét és ezután már csak pillanatokra tért magához, *január 13-ikára, szerdára virradó éjjel egy óraker pedig meghalt.*

Dr. Köpf rendkívüli pályafutása

Köpf János dr. 1872-ben született az arad-megyei Padureni községben. Édesapja, Köpf György itt szolgabírói minőségben működött. Később apját rovine-i főszolgabírónak választották meg, a család ideköltözött. Köpf János itt nevelkedett, úgy hogy *tulajdonképpen otthona Rovine volt*. Középiskolai tanulmányait Arad-on, Timișoara-n és Oradea-n végezte kitünő eredménnyel. Érettségi után a budapesti tudományegyetem jogi fakultására iratkozott be, itt doktorált és ugyancsak Budapesten tette le az ügyvédi vizsgát. Huszonnyolc éves korában hazatért és *1900-ban megnyitotta Arad-on ügyvédi irodáját.*

Kiváló jogi tudásával, szorgalmával, tehetségével irodáját rövidesen *a háboru előtti idők egyik legforgalmasabb s egyben legtekintélyesebb arad-i ügyvédi irodájává fejlesztette*. Irodájának nemcsak nagy ügyköre volt, de valóságos megtiszteltetésszámba ment dr. Köpf irodájában jelöltnek lenni, mert maga az a bény értéknek számított, *ha egy fiatal ügyvéd ebben az irodában kezdte pályafutását*. Volt idő, amikor dr. Köpf János tizenöt ügyvédjével is dolgozott.

Az ügyvéd

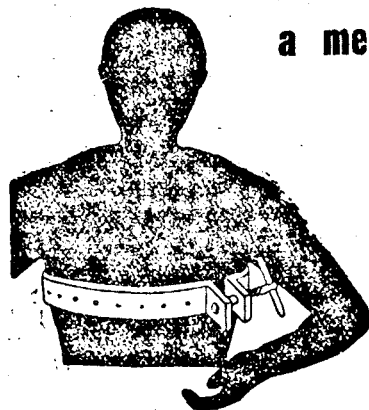
Dr. Köpf János szorgalmára jellemző, hogy ebben az időben is *minden egyes ügyet maga foglalkozott*, ő tanácsmánya az ügyeket a legrészletesebben, még akkor is, ha azok bírósági tárgyalásán nem ő jelent meg. A késő éjszakai órákig dolgozott és *reggelre minden jelöltje irásban kapta meg az utasításokat*, amelyeknek megfelelően az aznapi tárgyalásra kerülő ügyeket a bíróság előtt képviselnie kellett.

Végrendeletekben valósággal specializálta magát és híres volt ezen a téren tapintata, körültekintése. Volt egy ügyfele, aki 90 esztendő

korában halt meg, három végrendeletet készített és mindháromat dr. Köpf János szerkesztette meg.

Kivételes tudásának és tekintélyének tud-

Mint egy vasabroncs

a mell körül

így érzi a légzésnél az érelmeszesedésben szenvedő. A szédülési esetek, fülzúgások, stb. mellett a légzési nehézségek a 40 éven felüli kornál már az érelmeszesedés jelenlétét is jelentik.

Az egyetlen gyógyszer, mely ezen betegség összes szimptomáira erősen hatással van, a dr. Mladejowsky-féle Sklerolsyrup.

Sklerolsyrup oldja a vérerekben a mézsavat.

Ilyen módon a vérkeringés újra normális lesz, a szív nyugodtan tovább dolgozhat és sorjában eltűnnek az érelmeszesedés minden szimptomái.

Diabetikusok Sklerolsyrup „D”-t vesznek, mely cukor nélkül készült.

Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Évjáradékot kap Windsor Edward herceg,

aki hat hónapra bérbevette báró Rothschild enzesfeldi kastélyát

Londonból jelentik: Az angol kormány ma tartotta meg első minisztertanácsát az országgyűlés einapolása óta. Eden külügyminiszter beszámolt minisztertársainak a be nem avatkozási kérdés fejleményeiről. Foglalkoztak ezután az új király civilistájának megállapításával is. Hír szerint a munkáspárt sorából többen kijelentették, hogy *ellenézni fogják, hogy az ország külön járadékot állapítson meg Windsor Edward hercegnek*. Ha ez bekövetkeznék és ha a herceg számára nem állapítanának meg járadékot, akkor a király kény-

ható be, hogy a város számos jelentős vállalata hívta meg jogtanácsosának. Így jogtanácsosa volt az azóta már megszűnt *Arad-Csanádi Egyesült Vasutaknak*, valamint az *Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnak*, amelynek később igazgatósági tagja lett. Ebben a minőségében fontos szerepet vállalt a város gazdasági életének irányításában.

Bekapcsolódott a politikai életbe is és a Tisza István vezetése alatt működött munkapártnak volt egyik vezetőtagja. Mint ilyen kapcsolódott be a városi közigazgatás irányításába és tagja volt hosszú időn át Arad-város törvényhatósági bizottságának.

Dr. Köpf János minden esztendőben szabadságának idejét külföldön töltötte. Az évi munka fáradalmait így pihente ki. Szürke Opel-kocsijával, amelyet livrés sofőr vezetett, nagy autóturákat tett külföldön.

Társadalmi kapcsolataiban a *Szerénység* jellemezte. Gyakran tünt fel a déli korzón szürke kiskabátjában és vadászkalapjában. A komoly jogász, a napi munkában elfoglalt ember időt tudott szakítani magának ahhoz, hogy a művészetekkel foglalkozzon. *Lelkes műgyűjtő volt*, a tárlatok rendszeres látogatója és lakását nemzetközi márkájú iestők művei díszítik.

Irodájának sorsa erősen a felkéhez nőtt. Ez a gondolat vezette, amikor méltó utódot keresett és *dr. Issekutz Istvánt kapcsolta be irodájába társként, aki természetesen dr. Köpf János halála után továbbvezeti a nagynevű és nagymultu irodát.*

A család gyászja

Dr. Köpf János elvált ember volt, gyermekei nem maradtak hátra. Két nővére: dr. özv. Issekutz Marcellné született Köpf Irma és özv. Bolyos Tamásné szül. Köpf Ella, valamint unokaöccsei és hugai: *Issekutz Sándor és felesége Barkassly Etty, Issekutz László, Issekutz Magda és férje dr. Tamásfalvy Gyula, Issekutz Béla és felesége Russ Melanie, Issekutz Erzsébet, Bolyos István és felesége Mogyoróssy Anna, Bolyos Klára és férje Asbóth Lajos, Bolyos Irma és férje Hendrey József, Issekutz Eszter, Issekutz Irma, Tamásfalvy Mária, Issekutz Melanie, Issekutz György, ifj. Bolyos István, Bolyos Anna, Asbóth Ella, Hendrey Judith gyászolják barátainak és tisztelőinek széles körén kívül.*

A temetés

Dr. Köpf János földi maradványait *e hó 14-ikén délután 3 óraker szentelik be a Consistorului-uca 6. szám alatti gyászházban és a beosztelés után Rovine-ra szállítják, ahol e hó 15-ikén délután fél négy óraker ismételt beosztelés után a családi sírkertben helyezik örök nyugalomra*. Az engesztelő szentmise áldozatot Rovine-n e hó 16-ikán délelőtt 10 óraker mutatják be a római katolikus templomban.

URANIA

6, 7-15 és 9-15 kor

Telefon 2-32.

Erdélyi premier!

ilyen még nem volt!
MOSZKVA—SANGHAI

Főszerepben: POLA NEGRI, élet legszembetűnőbb szerepében. A cári Oroszország utolsó napjaiban és a forradalomban játszódik le ez a páratlanul izgalmas és végig lélegzetelvtő filmremek.

ALHAMBRA

REVUSZINIÁZ

Ma, csütörtökön
este 9 órakor a
Teatrul Orasanesec Városi Színház-
ban a világ legnagyobb revüje:

„Alhambra 101 Melodie“
48 képpel
2 zenekar 60 balerina
Jegyek: Libreria Diceozana- és a színház pénztáránál

Thomas Mann elmondja, hogyan lett csehszlovák állampolgár

A hatvanhét éves Goethe találkozása a hatvan éves „Lotte“-val
»Bibliai József«, a miniszter, aki megment egy népet

Prágából jelentik: Alig ülünk egymással szemközt és még nem tettem fel az első kérdést, szól a telefon. Ez egyórás beszélgetés belül minduntalan megismétlődik. Thomas Mann-tól segítyt kérnek, kérik, hogy nevével támogasson akciókat, mi sem természetesebb, hogy ezen a ponton kezdődik a beszélgetés. Szeretne segíteni, de csak igen korlátolt mértékben teheti, az egyéni eszközök jelentéktelenné színtelenednek el a nagy nyomorral szemben és az állami támogatások sem bírják az áramot.

(Hogy történt, hogy csehszlovák állampolgár lett?)

— Magától adódott minden. A dolog maga tulajdonképpen nagyon természetes. Nekem sok barátom van Prágában és legutóbb Benes nővel is megismerkedhettem. Egyszerűen úgy történt, hogy lehetővé tették nekem, hogy csehszlovák állampolgár legyek. Csehszlovákiában számra és tradícióra a második államalkotó nép a német. Mint német mondhatom, hogy a német ember számára a kulturális eszme mindig központi és igen fontos eszme volt, talán Csehszlovákiában a magam személyét illetően a két nép között szép kulturfeladatokat teljesíthetek. Prágában nagyfokú előzékenységet és barátságot tapasztaltam magammal és irodalmi műveimmel szemben. Ez az az állam, amely engem akart — így lettem csehszlovák állampolgár.

Proseben, abban a városkában, amelyben illetőséget nyertem, él egy gyáros, aki nagy műbarát és szereti az irodalmat. Ő kezdeményezte és szorgalmazta, hogy csehszlovák állampolgár legyek. Családommal egyelőre még Svájcban maradok, ahol házat béreltem és ahol két gyermekem a zürichi zeneakadémiát látogatja. Azonban lakóhelyemet át fogom tenni Prágába. Ez a város ma igen sokat nyújt, találkozóhelye sokféle áramlatnak. Tegnap a német színházban egy „Rózsalovag“-e-őadást néztem végig és mondhatom, el voltam ragadtatva az előadás tökéletességétől.

(Miről szól a Goethe-novella, amelyen most dolgozik?)

— Már régen fel akartam dolgozni ezt a témát, amely mindig izgatott. Tulajdonképpen csak egy Goethe-anekdótáról van szó és ezt az anekdotát novellámban pszichológiailag kiaknázom. Hatvanhét éves volt Goethe, amikor Kestner udvari tanácsos felesége leánya látogatására Weimarba érkezett. A hatvanéves előkelő hölgy volt Goethe „Werther“-ének híres „Lotte“-ja. Érdekes találkozás esett meg az öregedő Goethe és a koros asszony között. Ezt a témát dolgozom fel a novellában.

— Mikor a József-tetralógia harmadik kötetét befejeztem, úgy éreztem, hogy pihenőre van szükségem, mert évtizedeken keresztül ugyanarra az epikai hangra kellett beállítódnom és ugyanarra a stílusra. Gondolhatja, hogy ez igen nehéz feladat. Már mostan pihenni szerettem volna egy keveset és ezért választottam ezt a régi kedves témát, amelynek más a stílusa és a légköre, más a művészeti feladata, tehát valóban pihenő. A novella, amely talán tavasszal jelenik meg, 150—200 oldal lesz.

(A bibliai tetralógia negyedik kötetében a fiatal József miniszter. Azt jelenti ez, hogy a könyvben több politikum lesz, mint az eddigiekben?)

— József, aki három kötetben keresztül virgonc ifjú, egy kissé beképzelt és széles, kissé hiú és önző, messze tünő a negyedik kötetben ezen a pszichikai légkörön. Ember és férfi

lesz belőle, az a férfi, aki egy egész népet megment a katasztrófától és így természetesen politikai vezetőfért is egyben. A politikai ember típusa ez a József, aki a politikai bölcsességet és az okos gondolkodást a szociális eszme szolgálatába állítja. Így tényleg alkalmam lesz kö-

Thomas Mann német akadémiát alapít Newyorkban

Budapestről jelentik: Thomas Mann, a Nobel díjas német író, aki a legutóbbi napokban megkapta a csehszlovák állampolgárságot, szerdán délelőtt Budapestre érkezett. A lapok munkatársainak kijelentette, hogy legközelebb Amerikába utazik, mert az Egyesült-Államok magasabb szellemű kiválóságai Newyorkban német akadémiát akarnak alapítani. Olyan intézmény lenne ez, amely a német birodalom kívül élő szellemi előkelőségeket hozná össze, nemcsak az irodalom, hanem a művészeti ágak kiválóságait is. Az európai bizottság már megalakult és ennek többek között tagjai: Heinrich

zelebb állni a mai korhoz, mert az akkori és a mai kor között valóban sok rokonvonalat fedeztem fel.

— Ez a negyedik kötet a léggörr, a struktúrát, az elgondolást és az alakokat illetően erősen közeledik az első kötethez. A második és harmadik kötetben mese- és regényszerűbb lehettem, ezzel szemben nem tudtam annyira emberi és közvetlen lenni, mint az első kötetben. A negyedik kötetben visszatérek ahhoz az egyszerű és meleg emberi hanghoz, amelyet az elsőben megüthettem. Ezzel a kezdet és a vég kezét nyuitanak egymásnak és mintegy hidat vernek a két középső kötet fölé, melyek viszont ebben az értelemben pillérekké terebélyesednek. N. P.

Mann, Leon Feuchtwanger és Adolf Busch.

Thomas Mann különben ma este tartotta a Magyar Színházban felolvasását, mely körül érdekes incidens keletkezett. A program szerint a kiváló német író felolvasása előtt József Attila költő Thomas Mannhoz írt odáját akarta felolvasni. A felolvasásra szánt verset előírás szerint bemutatták a rendőrség államrendészeti osztályának, amely az odát nem tartotta alkalmasnak arra, hogy nyilvánosság előtt politikamentesen üljön, vagy előadáson felolvassák. Az államrendészeti osztály szerint ugyanis a vers nem politika-mentes.

Meghalt Pálmai Lajos dr.

Egy nagyvona u harrier érkezett el utolsó állomásához — Mit jelentett a Pálmai-iroda Arad egykori közéletében?

Budapesti jelentés számol be arról, hogy a régi Arad közéletének egyik legismertebb, legkiemelkedőbb és legértékesebb egyénisége, dr. Pálmai Lajos volt arad-i, jelenleg budapesti közjegyző, az elmúlt éjszaka Budapesten elhunyt.

Dr. Pálmai Lajos 1866-ban született. Édesapja tekintélyes kereskedő volt, a Lloyd-társulat elnöke és a Dunabiztosító társaság itteni ügynökségének vezetője. Családi házuk az Avram lancu-téren volt és ez az akkori időkben Arad előkelő társadalmának egyik válogatott találkozó helye volt. Dr. Pálmai Lajosnak két nővére volt: Adél és Gizella, egy bátyja: Emil és egy öccse: Andor. Ez utóbbi egy budapesti biztosító intézet vezetője volt és nemrégiben halt meg.

Középiskolai tanulmányait dr. Pálmai Lajos Arad-on végezte. Igen jó tanuló volt és a gimnáziumot jelesen érettként hagyta el. Népes és híres osztály volt a gimnáziumnak és a nyolcadik osztálya, amelynek dr. Pálmai Lajos szintén tagja volt. Ebből az osztályból harminchárman jelentkeztek érettségire és közülük heten jeles eredménnyel érettségiztek. Ennek az osztálynak tagjai közül Arad-on ma még életben vannak: Vátián Traian esperes, dr. Embey Gyula, Reinhart Gyula, az Iparosok Hitelszövetkezete elnöke és dr. Somló Ármán. Ugyancsak ennek az osztálynak növendéke volt dr. Sólyom Andor, a győri tábla elnöke.

A középiskola elvégzése után Pálmai Lajos Budapestre, majd pedig Bécsbe került. Budapesten a jogot végezte el, míg Bécsben a kereskedelmi akadémiát. Működését a budapesti Leszámítoló és Pénzváltó Banknál kezdte el, majd pedig Arad-on a Gazdasági Bank igazgatója lett. Ez a pénzügyi szoros összeköttetésben állott a Polgári Takarékpénztárral és amikor ez az utóbbi összeomlott, a Gazdasági Bank is felszámolt. Ez után dr. Pálmai Lajos rövid ideig ügyvédi gyakorlatot folytatott, majd pedig dr. Beles Ioan közjegyzői irodájába társult. Kitünő jogász volt és különösen végrendeletek elkészítésével, vagyonmegosztásokban adott tanácsaival, nagyjelentőségű szer-

ződések megszövegezésével szerzett nevet és tekintélyt.

Első feleségének elhunytá után dr. Pálmai Lajos másodsor is megnősült. Az utóbbi időben sokat betegeskedett, köszvény és asztma támadta meg és ez a betegség végzett vele. Első házasságából két fia származott és rajtuk kívül nevelt leánya, özv. dr. Lukáts Jenőné, valamint kiterjedt rokonság és tisztelőinek széles köre gyászolja.

Egy ardeal-i fiatalember

perli Anglia legnagyobb örökségét
Balázs János igényli Lady Huston 5000 millió
leies hagyatékát

Londonból jelentik: A Telca-ügynökség rendkívül érdekes ügyről ad jelentést. Balázs János ardeal-i származású férfi, aki már huzamosabb idő óta tartózkodik Angliában, szenzációt keltő igénykeresetet nyújtott be a nemrégiben elhunyt Lady Huston dúsgazdag angol hölgy ellen a londoni hagyatéki törvényszék II-ik szekciójánál.

Lady Huston tíz nappal ezelőtt halt meg és fantasztikus örökséget hagyott hátra, mintegy ötmillió fontot, azaz közel ötmilliárd lejt, anélkül azonban, hogy vagyonáról végrendeletet volna írhatott, hogy az igénykereset benyújtása nagy felütést keltett. Az igénykeresetben Balázs János a következő indokokat hozta fel:

Okiratokkal igazolja, hogy évek során át teljesített szolgálatot az előkelő dúsgazdag hölgy „Liberty” nevű jachtján és három ízben mentette meg a Lady életét. Szerepel az akták között egy másik fontos irat 1925-ös keltezéssel és ez az irat azt tartalmazza, hogy Anglia dúsgazdag asszonya örökbe fogadta Balázs Jánost.

Röviddel az örökbefogadás után Balázs János eltűnt. A felperes megemlíti, hogy egy ízben összeveszett Lady Hustonnal és pedig azért, mert a hölgy tudta nélkül Balázs nagyobb összegű pénzt vett magához és ezt barátaival elmulatta. Ekkor történt Balázs János száműzése Huston-Hillből. A keresetet a londoni hagyatéki törvényszék második szekciójára most fogja tárgyalni és a bizonyítási eljárás máris kezdetét vette.

Ioan Groza dr. megyei prefektus:

»A legnagyobb tárgyilagossággal végezzük el az állampolgársági listák felülvizsgálását«

Megérkezett Arad-ra a névsor felülvizsgálását elrendelő intézkedés — Bárki jogos panaszával forduljon a megyei prefektushoz

Az állampolgársági névsorok felülvizsgálásáról szóló belügyminiszteri rendelkezés megérkezett az arad-megyei prefekturára. Tekintettel arra, hogy a miniszter rendeletével kapcsolatban különböző ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el, amelyek izgalmat váltottak ki a lakosság körében, a rendelet céljait és végrehajtási mód-szereit illetően felvilágosításért — mint legilletékesebbhez — dr. Groza Ioan megyei prefektushoz fordultunk, aki munkatársunknak a következő kijelentéseket tette:

— A miniszterium szándékainak megfelelően az állampolgársági névsorok felülvizsgálását felettes hatóságunk utmutatásainak szemelött tartásával a közeli napokban megkezdjük. A felülvizsgálás munkája a legnagyobb csendben, szinte csak a hivatalok keretén belül történik majd, úgy, hogy

ennek a munkának egyes részleteiről a közönség közvetlen tudomást nem szerez. Ezzel tehát egyben azt is közöltem, hogy kellemetlenkedésekről szó sem lehet és ez-uttal is felszólítom a közönséget, hogy ha az állampolgársági névsor felülvizsgálásával kapcsolatban bárkit is végzálás érne, tegyenek erről nekem jelentést.

Az összes állampolgársági okmányok felülvizsgálására sor kerül, illetve azokat az iratokat vizsgálják meg, amelyek alapján az állampolgárságokat kiadták. A felülvizsgálás munkáját a közigazgatási szolgálat illetékes tisztviselői végzik el és ebben a munkájukban az összes hivatalok kötelesek rendelkezésükre állani. Hangsúlyozom, hogy

a felülvizsgálás a legnagyobb tárgyilagossággal történik. Mindazok tehát, akik jogosan kapták meg ál-

lappolgársági okmányukat, nyugodtak lehetnek. Azokról az esetekről, amikor visszaélést állapítunk meg, jelentést teszünk a belügyminiszteriumnak, amely a további intézkedés jogát fenntartotta magának.

A fájdalmak kifárasztják a szívet

— Ugy fáj a derekam, hogy már alig bírom.
— Szeretne hamar megszabadulni a fájdalmától? Dörzsölje be a helyet Carmol-lal*)

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 — lei. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

Jan Kiepura vendége

a lengyelországi Krynican a nászutas holland trónörökös pár — Villát ajánlott lel a lengyel kormány a trónörökös párnak —

Varsóból lentik: Julianna holland trónörökös-nő férjével, Lippe-Biesterfeld Bernát herceggel megérkezett Krynica-ra. Az új házaspár a lengyel fürdőn tölti nászheteit, még pedig abban a szállo-

dában, amely Jan Kiepura, a híres lengyel énekes tulajdona. A fiatal pár kíséretében utazik a királyi ház minisztere és három útkár is, a szolgazemélyzetén kívül.

Julianna hercegnő és férje szigorúan rang-rejve tartózkodnak Lengyelországban és Sternberg gróf és Sternberg grófné néven szerepelnek. A fürdőhelyen, de egész Lengyelországban is gyorsan elterjedt a hír, hogy a nevezetes házaspár Krynica-ra érkezett és ottidőzésük nemcsak a lengyel közvéleményben, de külföldön is igen nagy érdeklődést váltott ki. A lengyel hatóságok szigorúan elzárkóznak minden felvilágosítás adása elől.

Tegnap délután a trónörökös-nő és férje kikocsizott a hegyekbe, hogy ott a sísport örömeit élvezzék. Később megjelentek egy nemzetközi jégkorongversenyen, itt a közönség felismerte és lelkes ovációban részesítette őket.

Bernát herceg egyébként tegnap már nyilatkozott is az Express Poranny tudósítója előtt. Kijelentette az újságíróknak, hogy azért választották utazásuk céljául Krynica-t, mert a fürdőhely éghajlata nagyon egészséges és sokat hallott arról is, hogy milyen pompás fekvése van a lengyel fürdőnek. Ugy Julianna hercegnő, mint ő nagyszerűen érzik magukat Krynican. Egyébként ezuttal vannak mindketten először Lengyelországban.

A lengyel kormány a trónörökös-párnak ajánlotta, hogy költözzék át abba a magánvillába, ahol Moscicky krynica-i tartózkodása során szokott lakni. A villát hatalmas park veszi körül. Valószínű, hogy a trónörökös-pár elfogadja a meghívást és még holnap átköltözik a villába, annál is inkább, mert ilyen módon legalább megszabadul a Krynica-ban, sáskaraj módiára felvonuló fényképészek és filmoperatőrök elől.

A prágai kolduskirálykisasszony

80 ezer korona hozományt kapott apjától — Szenzációs koldusesküvő Prágában — Egy koldusleány szerencsét csinál

Prágából jelentik: A prágai koldusok nagy-szerű keresetéről már több ízben számoltak be a lapok. Az elmúlt évben nagy feltűnést keltett az egyik koldusrazzián az a zsebmotozás, amelyen az egyik elővezetett koldus zsebében egy 32.000 koronáról szóló betétkönyvet és közel 2000 koronát kitevő készpénzt találtak különböző valutákban, főképp angol fontokban és dollárokbán. Ez a leleplezés sokáig szőnyegen tartotta Prágában a kolduskérdést s a koldusvagyonokról számtalan érdekes riport jelent meg a lapokban. Azóta azonban megint minden a régi kerékvágásba jutott, a koldusok továbbra is sáskamódra járták a fővárost s hogy a koldusvagyonokról szóló hírek nem tartoznak a mesék birodalmába, újabban is igazolja az az érdekes esküvő, amelyet tegnap tartottak Prága egyik legszegényebb külvárosában.

Külön esküvői értesítést és meghívót nem nyomattak ugyan, az esküvőn mégis az egész városnegyed, — ahol a menyasszony apja évek óta működik, — tudomást szerzett. A menyasszony Vyskocil Mária, Vyskocil Vencel leánya. A vőlegény Richcigel József, villamosársasági alkalmazott. Az esküvő fejedelmi pompával zajlott le és az öreg Vyskocil Vencelen olyan szmoking feszült, amelyet

akár egy magasrangú hivatalnok is megirigyelt volna tőle.

Az esküvővel most széltiben-hosszában foglalkoznak a prágai lapok főképp azért, mert kiderült, hogy a Vyskocil Vencel nevű örömapa, aki évek hosszú során át egy hülye ember benyomását kelte és tíz filléért bármelyik Hasler-nótát elfütyülte és husz filléért már „saját szerzeményeiből” is hajlandó volt valamit eldalolni, leányának nem kevesebb, mint 80 ezer korona hozományt adott, két szoba-konyhás lakás teljes és elegáns berendezésén kívül.

A koldust az élelmesebb prágai riporterek meg is interjuolták és az örömapa meglegedetten nyilatkozott a prágaiakról, akik még a mai dekonjunk-tura idején is megbecsülik a koldusokat.

— Ha kevesebbet ittam volna — úgy ma legalább mégegyszer annyi lenne a leányom hozománya, — mondotta az örömapa, — de a másik nyolcvanezer korona lefolyt a torkomon.

Vyskocil Vencel örömapa-koldusnak most jó napjai vannak. Kérdés azonban, hogy a közönség, amely a sajtó révén megismerte anyagi viszonyait, alkalmat nyújt-e neki további nyolcvanezer korona összegyűjtésére.

SELECT: 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Telefon 2-84

FRED ASTAIRE és GINGER ROGERS minden eddigig felülmúló énekes, táncos, zenesz. v. g. átlaka. **PICCOLINO** IRVING BERLIN öt pompás slágerével.

CENTRAL 5, 7 1/4, és 9 1/4 órákor

Telefon 2-85.

Két forradalmár. „Harcos” a csodaló és „Vilám” a farkaskutya b. r. s. g. a. n. k. érdekes, megkap. története. Nagyszerű kísérő műsorok! Olcsó helyárak. 24, 19 és 14 lei

HIREK

Amerikai dolog

Irta: HEINRICH JORDAN

Egy nagy amerikai napilap néhány héttel ezelőtt az alábbi apróhirdetést közölte:

— Küldjön nekem egy dollárt! Harold Williams, 12. Avenue No. 35.

Ostobaság gondolták az emberek. Egy dollárt akar... Szédelgés!

A következő két napon a hirdetés ugyanezzel a szöveggel jelent meg: „Küldjön egy dollárt”.

A harmadik napon már 270 postautalvány érkezett Williams Harold címére. A feladók kétségtelenül csak kíváncsiságból nyultak a zsebükbé. Egy dollár elvégre nem olyan nagy összeg.

Erre a hirdetés ismét megjelent, de egyúttal már kissé megváltozott fogalmazásban:

— Vigyázat! Az Ön dollárját csak 15-ig fogadom el.

Az emberek most már fantasztikus megjegyzéseket kezdtek a dologhoz fűzni.

— Biztos egy bolond emberbarát, aki mindenkinek, aki egy dollárt küld, értékes alánddékkal kedveskedik.

Vagy:

— Ez egy zseniális kereskedő, aki egyszálros legyűzésekkel hatalmas iparvállalatot hív életre, amellyel milliókat lehet keresni.

Williams részére a posta most 7685 dollárt kézbesített ki.

A hirdetés megjelent utójára is:

— Csak két napja van hátra, hogy a dollárt elküldhesse. Ez időpont után a küldemények átvételét visszavonhatatlanul megtagadom.

A városban erre tömegdelirium tört ki. A közönség megrohanta a postahivatalokat, az uccai közlekedés megakadt, megerősített rendőrsztagot kellett kivezényelni, hogy az a tolakodó és zajongó tömeget kordában tarthassa.

Harold Williams 300 ezer dollárt vételzett be. Ezzel Honoluluba utazott és egy ültetvényt vett, ahol élete végéig békében akar élni.

A 300 ezer dollárköldő közül néhány czen fellelentést tettek. Kár volt a fáradságért, Williams nem volt csaló. Semmit sem ígért, semmit sem zsarolt vagy csalt ki, 300 ezer ember önként elküldte neki a dollárt, még tolakodtak is, a postahivatalt valósággal megostromolták. Még csak a legcsekélyebbet sem lehetett Williamsnak felhányni, ami büntethető lett volna, még csak azt sem, hogy hamis illúziókat keltett. Erről az áldozatok személyesen gondoskodtak salátmaguk számára.

— AZ INSTITUTUL METEOROLOGIC CENTRAL BUCURESTI IDÓJÁRÁSJELENTÉSE. Az ország északi részében derűsebb idő várható, nyugati széllel. A hőmérséklet tovább süllyed. Északon és keleten erősebb havazás. Bucuresti-ben tegnap délelőtt óta havazik. Predeal-on a hó magassága 42 centiméter. Stana de Vale-ban 40 centiméter.

— Királyi vadászat Arad-megyében. II. Carol király néhány napon keresztül az arad-megyei királyi vadászterületeken vadászott kíséretével. Az uralkodó szerdán este 9 óra után utazott keresztül Arad-on az udvari vonaton, amely az uralkodót és vendégeit a fővárosba szállította. A vadászat, amelyen angol vendégek is résztvettek, kitűnően sikerült és mintegy 4000 vadat ejtettek el. Az udvari vonatot, amely mindössze néhány percig vesztegelt az arad-i pályaudvaron, Groza Ioan dr. prefektus, Iancu Traian rendőrkvásztor várták. II. Carol király angol vendégei Arad-ról Timisoara felé vették utjukat, ahol a vadászatot folytatják.

— Cáfollják a földművelésügyi miniszter lemondásának hírért. Bucuresti-ből jelentik: A Vitorul kormányhivatalos visszautasítja azokat a híreket, amelyek szerint Sassu földművelésügyi miniszter lemondásra készülne, mert a Banca Nationala igazgatótanácsában egy helyet biztosítanak számára.

— Emlékiratban indokolja meg lemondását a volt légügyi miniszter. Bucuresti-ből jelentik: Caranfil volt légügyi és tengerészetügyi miniszter részletes emlékiraton dolgozik, amelyben magyarázattal kíván szolgálni távozásának körülményeiről.

— 20 millió lei laboratóriumi célokra. Bucuresti-ből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium 20 millió leit bocsájtott az egyetemek rektorainak rendelkezésére laboratóriumi szükségletek fedezésére.

— AZ ARAD-I ÁLLAMI NYUGDIJÉNYTÁR FELHÍVÁSA A NYUGDIJASOKHOZ. Az utóbbi napokban különböző hírek terjedtek el az állami nyugdíjak folyósításáról, amelyek az érdekeltek között félremagyarázásokra adtak alkalmat. Mivel az arad-i pénzügyigazgatóságon működő nyugdíjnyújtást rendkívül sokan keresik fel úgy a helybeli, mint a vidéki nyugdíjasok közül, hogy felvilágosításokat kérjenek, azért a pénztár vezetősége, amely mindig óriási munkát végez, a saltó utján közli a nyugdíjasokkal, hogy mielőtt az illetmények folyósítására vonatkozó felsőbb utasítás megérkezik, azonnal közzététi a lapokban a szükséges tudnivalókat. Mindaddig tehát, amíg a felsőbb rendelkezések nem érkeznek meg, ne keressék fel havi nyugdíjfelvételi kérelmekkel a pénztárt.

— Elhalasztották a középiskolai tanárok képesítési vizsgáját. Bucuresti-ből jelentik: A középiskolai tanárok képesítési vizsgáját február 22-ről egy hónappal elhalasztották.

— Hóviharok Dobrogea-ban. Bucuresti-ből jelentik: A CFR vezérigazgatósága közli, hogy Dobrogea-ban a hóvihar tovább tart. A motoroshókek csak rövid időre tudták szabaddá tenni a pályát, amelyet a sűrű hó ismét 2 méter magasságban ismét ellepett. Bucovina-ban és Basarabia-ban a vonatok csak redukált terheléssel közlekednek.

Nem lesz kemény tél: nyílnak már a hóvirágok

Brünnből jelentik: Minden ellenkező jóslással szemben az időjárás rációal a kemény térről szóló előzetes jelentésekre. Ma már valószerű, hogy az 1937-es tél nem lesz kemény s rövidesen ránk köszöntenek a melegebb napok. Legalább is ilyen értelmű jelentések jönnek Morvaország különböző helyeiről, ahol a fák rügyezni kezdtek és több helyen már a hóvirágok is előbukkantak, ami mindig a közeledő tavasz előjele szokott lenni.

— Kettészakadt a craiova-i nemzeti kereszténypárt. Bucuresti-ből jelentik: A dolj-megyei nemzeti kereszténypártban szakadás következett be, amelynek eredményeképpen 61 vezető egyéniség kilépett a pártból és Craiova-n független nemzeti kereszténypártot alakított.

— Halálozás. Özv. Fröhlich Zsigmondné szerdán délelőtt életének 80-ik évében hirtelen elhunyt. Özv. Huppert Henrikné, Paplitzky Antalné, Földes Lipót nyug. gimn. tanár, Fröhlich József villanygyári tisztviselő, Fröhlich Jenni, gyermekei, menyei, veje, unokái és a többi rokonság gyászolja. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a régi zsidótemetőből. (Minden külön értesítés helyett).

— 114.000 munkás sztrájkol az Egyesült-Államokban. New-Yorkból jelentik: Az Egyesült-Államok gépkocsi iparában kitört sztrájk hullámai az egész országot elborították. A General Motors műveknél kitört sztrájkhoz rengeteg hasonló szakmabeli munkás csatlakozott és így most már több üzemben is megállt a munka. A sztrájk s az ennek következtében előállott kizárások által a munkanélkülivé vált gépkocsi ipari alkalmazottak száma 114.000-re emelkedett.

Érthetetlen!

— Mondd csak, hogy lehet az, hogy a feleségeden mindig olyan ruhát és ékszereket látok, hogy az csoda?

— Mit tudom én, hogy lehet; tőlem soha egy vasat sem kap.

A parányi ember...

a nagy természettel szemben állva küzd a maga nyugtalan, kielégíthetetlen idegeivel és gyenge szervezetével. Bámúlato szívóssággal akarja meghódítani az egész világot. Pedig ráeszmélhetne arra, hogy ezáltal kopik-romlik napról-napra szervezete és észrevétlenül halad a megsemmisülés felé, mert nem bírja a nagy tempót képzeletének világával felvenni és előbb-utóbb a betegségek sorozata támadja meg szervezetének ellenálló képességét, u. m. ideges gyomorbad, bélzavarok, epe- és májmegbetegedések, ideges álmatlanság, szédülések és hevíülések.

A világhírű amerikai Gastro D., amely egy nemrégiben felfedezett gyógynövény kivonatával készül, súlyos gyomorbadok eseteiben olyan eredményeket adott, amit eddig semmiféle más gyógyszerrel elérni nem lehetett. Neves tudós orvosok, valamint sok ezer és ezer beteg bizonyítja a gyógyszernek rendkívüli gyógyító hatását.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában. Bucuresti. Calea Victoriei 124.

TÖRJE A FEJÉT!

15.) Keresd a megoldást!

Egy nyáron szombat reggel elindultam két napos kirándulásra a környékbeli hegyekbe. Szokásom szerint nem vittem magammal semmi mást, csak ennivalót és egy összecsukható alumínium poharat. Éjjel egy szénakazal tövében aludtam takaró nélkül.

Vasárnap este hazafelé menet véletlenül találkoztam egy barátommal, aki figyelmeztetett, hogy báró Kazáréknál 9 órakor egy mulatság lesz, melyre feltétlenül várnak. Megígértem, hogy elmegyek. Persze nem mentem el.

Hétfőn találkoztam újra a barátommal, aki már 2 lépésnyirel ezt kérdezte: Miért nem voltál Kazáréknál?

Miből tudhatta ezt, noha senkitől semmit nem hallott a lezajlott mulatságról!?!? Őt viszont nem hívták meg.

Megfejtése az Aradi Közlöny január 19-iki számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

12. Kihúzott egy bogycót és mondván, hogy nincs lelkierője megnézni, azonnal szájába tette és lenyelte. Az edényben maradt bogycó, melyet megnéztek, természetesen fekete volt és így azt hívé, hogy ő a pirosat huzta, életben hagyták.

— GYÁMSÁG ALÁ HELYEZIK AZ EX-NÉGUST. Londonból jelentik: Haile Selassie volt abesszin császár felesége és gyermekei kérényt nyújtottak be a bírósághoz, kérve az ex-négus gyámság alá való helyezését. A kérévny oka az, hogy a volt császár eladott ezüstleink árát az etiopiai menekülteknek ajándékozta és minden pénzt ilyen célokra áldoz. A család szerint az ex-négus magánvagyonát már elköltötte és most jövőbeli örököseit költi.

— Idősebb embereknél, kiknek széketéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már 3—4 évökánalnyi természetes „Ferenc József” keserűviznek nyolc napon át való használata is meghozza a normális bélkiürülést s tartós megkönnyebbülést biztosít. Az orvosok ajánlják.

— Megszigorítják a vasárnapi munkaszünet ellenőrzését. Bucuresti-ből jelentik: P. Alexandrescu-Román, a munkaügyi minisztérium főtitkára személyesen veszi kezébe az új vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendszabályainak ellenőrzését. Evégből általános razziát rendelt el az egész ország területén, amit a munkaügyi inspektorátusok végeznek. A főtitkár maga is razziákat fog tartani az ország különböző részeiben, hogy vajon elég szigorúan veszik-e az új rendelkezést egyes inspektorátusok. Az első város, amelyet evégből meglátogatott Román volt, ahol nem tudtak vagy nem akartak tudni e szünetről és ahol számos jegyzőkönyvet vett fel. Majd sorra látogatta az államtitkár az összes nagyobb moldova-i városokat, ahol szintén számos razziát eszközölt.

Kérjen mindenütt ADY reklámharisnyát 53 lejért csak jan. 20-ig

Forradalom a természettudományban

— Szabó Sándor dr. előadása a Kőlcsey-Eletiskolában

Forradalom a távoli Keleten vagy Európánk valamelyik szögletében, ez felcsigázza a mindennapi újságolvásos érdeklődését. Forradalmak, a melyek tudósok zárt laboratóriumaiiban születnek, a mindennapi érdeklődéstől idegenek mindaddig, míg ezeknek a szellemi életmozgalmaknak hatásai a mindennapi élet területein nem jelentkeznek. Ilyen szellemtörténeti forradalomról beszélt az este a Kőlcsey-Eletiskolában Szabó Sándor dr. Arról a forradalomról szövege az előadása, amelyet Párisban négy évtized előtt egy zseniális nő lélek indított meg kivételes képzettségének megérett erejével, Sklodovska Mária, a köztudatban Curie asszony néven ismert természettudós, a munkásságából született meg az a forradalmi tudomány, hogy az ismert, szétbontott elemek atomjai nem utolsó részei az anyagnak és hogy minden atom önmagában egy kis bolygórendszer, ahol egy pozitív töltésű atommag körül a negatív elektronok keringenek. A föld összes tudományos laboratóriumaiba pedig akkor vonult be ez a forradalmi meglátás, amikor regényes kísérleti állomásokon keresztül haladva Madame Curie az értéktelen uránércből kivonta a rádium alfa, beta és gamma csodatevő sugárhármasát. Ez a forradalmi felfedezés most már nemcsak visszapillantást nyújt azokra az évszázadok-ködében rejlő időkre, mikor a föld még tüzes golyóként keringett a világűrben, hanem az atomromboló felállításával megteremtett egy új civilizációt is. Ez a civilizáció nem mozdulatlan, mert ime az 1934-ben 66 éves korában meghalt Curie asszony után leánya, Joliotné tudós urával szintén megkapta tavaly a Nobel-díjat, mert a párisi rádiumintézetben végzett atomrombolásai, kal megállapították, hogyan lehet hosszabb-érvidebb időre más anyagokat a rádium tulajdonságai-
val ellátni. Az orvoslásra ez is egy nagy felfedezés, amelyet nem egy fog még követni.

Szabó Sándornak kiváló képessége van ahhoz, hogy az örök fejlődésnek ezt a természettudományi époszát hatásosan elmondja a nemtudós közönségnek. Kereskedelmi foglalkozásában is tudományt vesz a világ laboratóriumainak természettudományi eredményeiről, színes az irodalmi szókinése és közvetlenül világos az előadókészége.

Egyórás előadását végig kellemes figyelemmel kísérte az Iparos Kulturház egész termét elfoglalt közönség.

Az anyagról fogok beszélni — kezdte előadását Szabó dr. —, az anyagról, melynek millió változatából szervesen világ és szerves élet összetevődik és amelynek titkát filozófusok és természettudósok évezredek óta keresik, hogy az élet nagy titkához is hozzáérjenek. A modern kémia és fizika olyan eszközöket adtak az ember kezébe, hogy mindig áttetszőbb lesz a fátyol, amely az anyag lényegét elfedi. Párisban nem is olyan régen, négy évvel a huszadik század beköszöntése előtt, Beguerelnek, a híres fizikusnak laboratóriumában fejét tenyerébe hajva erősen töprengött fiatal tanársegéde, a 29 éves Marya Sklodowska. Az imént késztette el egy kristály fényképét és a lemezen nemcsak a kristály képe látszott, hanem egy sötét tömegbe beágyazott érezésnek a képe is. Soká törte a fejét, mi történhetett a lemezzel és akkor észbe jutott, hogy a lemezt egy alumínium kazettából vette ki, melyen soká feküdt egy nehéz, szürkés-fekete viaszosan fénylő ásvány, urán szurokérc. Micsoda gázokat vagy sugárakat bocsájtthat ki magából ez az urántartalmú ásvány, melyek áthatolnak a vastag alumíniumrétegen? És amint ott ült a sötét, csendes laboratóriumban, a csodaszép megfűtött hangokkal, melyeket csak zseni tud meghallani és a sötétség megfűtött világossággal, mely csak a nagy elmék számára utmutató. És Beguerellel együtt megismételte a kísérleteket az uránércel és tíz nap múlva a tanár a francia tudományos akadémiában előadást tartott az ismeretlen uránsugarakról. És a tudós mesemondó odaadón figyelő hallgatóinak elmondotta tovább, hogy Sklodowska kételkedett az uránsugarak létezésében s megérett sejtette, hogy az uránércben eddig ismeretlen elemnek kell lennie. Közölte sejtelmét az egyetem fizikotanárával, Curievel, aki hitetlenből hamar nemcsak tudományos hívője, hanem férje is lett. Valóságos regényrészletek voltak az előadó beszédjében, ahogy Curieék a cseh Joachimstalból ajándékba egy vasúti kocsi-
ra való uránérc-hulladékot kaptak, mellyel a Rotschild bárónak ingyen átengedték vegyészeti gyárában addig kísérleteztek, míg Madame Curie a francia akadémiának bemutatott üvegcsében az új anyagról egy grammot, mely milliószor erőse-

ben sugárzott, mint egy gram urán és oly átható kék fényt bocsájtott, hogy nappali világításban is észrevehető volt. Az új elemet éppen azért „sugárzóknak” — rádiumnak nevezte el. Megragadó részletei voltak még az előadásnak, melyekben a csodatevő elem gazdasági vonatkozásait foglalta össze. Hosszu ideig Joachimstal volt a rádium egyedüli forrása. 1902-ben a rádium gramja 600 ezer lei volt, 1905-ben már 6 millió lei. Joachimstal évente csak két gram rádiumot termel, de 1910-ben az amerikai Coloradóban talált carnotit nevű urántartalmú ércből évente már 20 gram rádiumot tudtak előállítani. 1913-ban Afrikában a belga Kongóban találtak rádiumtermelésre alkalmas értelepeket, amelyeket egy Pierre Cynac nevű bankár vásárolt össze és 1922. óta az antwerpeni gyárában évi 100 gram rádiumot termel. A belga bankár szívtelen üzletiséggel gondoskodik róla, hogy a csodatevő erő ára ne szállhasson. Ha a rákbetegek milliói várják is, hogy a rádiumtűk életet szurjanak a haláltrejő daganatokba, a belga rádiumdiktátor akarataiból egy gram rádium ára 12 millió lei. A rádium csodatevő sugarai bevilágítván az anyag belsejébe azt mutatják, hogy örök a változás, a haladás, a fejlődés. Ne feledjük el a milliárd éveket, melyek alatt az értéktelen urán csodálatos rádiummá változik és gondoljunk a jövőre milliárd évekre, melyeknek csak a küszöbén áll az emberiség. A rádiumnak legnagyobb csodája az a tanítása, hogy örök változásban vagyunk, természet, anyag, ember és energiák és akkor a rádium alfa, beta és gamma sugárainál is csodásabb hatású erő tör az emberiség lelkébe: a reménység!

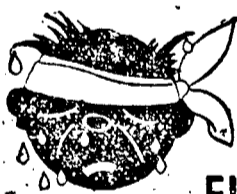
Az emelkedett lendülettel elmondott előadást a nagy közönség hosszú elismerő tapsa fejezte be.

A jövő szerdán a Kőlcsey-Eletiskola előadójá Miskovits Ernő, az Oxigén-gyár tisztviselője lesz.

— ZÜRICHÍ ZARLAT. Páris 20.34 és egynegyed, London 21.39 és egynegyed, Newyork 435 és háromnegyed, Milánó 22.92 és fél, Amsterdam 238.47 és fél, Berlin 175.05, Prága 15.24, Varsó 85.25, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.00 (694.14), dollár 102.50 (141.45), líra 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csehkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.35 (32.22).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.65—8.70, angol font 905—910, dollár 181—184, holland forint 100—102, német márka 40—41, csehkorona 5.90—6.00, zloty 30—31, pengő 32—33, osztrák schilling 33—34, dinár 3.50—3.70, svájci frank 40—41.

NÁTHA,
HÜLES,
ELLEN

NEVRALGINE
JURIST

— Számos letartóztatás az amerikai gyermekgyilkosság ügyében. New-Yorkból jelentik: Az újabb gyermekgyilkossági eset olyan nagy izgalmat keltett az Egyesült-Államok területén, hogy az igazságügyminiszter 10.000 dollár jutalmat tűzött ki a gyilkos nyomra vezetője számára. Maga Roosevelt elnök is kijelentette, hogy nem engedti holtpontra jutni a nyomozást és mindent megtesz hogy a gyilkosok elvegyék méltó büntetésüket. A nyomozás az Egyesült-Államok egész területére kiterjed. A gyanús személyeket tömegesen tartóztatják le.

— Hertz Mártont áttették a határon. Bucuresti-ből jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor Hertz Márton bucuresti-i könyvkiadót a decebali határállomáson átadták a magyar hatóságoknak. A kiutasítás az összes formákkal betartásával történt. Hertz kijelentette, hogy minden lehető meg fog tenni visszatérése érdekében.

— Háromezer kötetes könyvtárat kapott ajándékba az arad-i „Astra” kulturegyesület. Az Astra kulturegyesület egyik legutóbbi ülésén dr. Jancu Cornel ügyvéd, a „Concordia” társaság nevében bejelentette, hogy a társaság háromezer kötetes könyvtárat az arad-i „Astra” egyesületnek adományozza. A közeli napokban már sor kerül az értékes könyvtár átvételére.

— Epstein Tibor hegedűművész arad-i hangversenye. Egy Arad-ról elindult, jelenleg Bucuresti-ben élő fiatal hegedűművész, Epstein Tibor hangversenyez e hó 18-án, hétfőn este a Zsidó Nemzeti Szövetség rendezésében az Avram Iancu tér 16. szám alatti épület helyiségében. Epstein Tibor Párisban tanult, ott szerezte meg művészdiplomáját, egyike a valóban komoly értéket jelentő fiatal hegedűművészeknek és ezért szereplése elé érdeklődéssel tekint Arad zeneértő közönsége. Műsorán: Corelli-Leonardi, Csajkovsky, Mozart—Kreisler, Pugnani—Kreisler, Rimsky—Korsakow, Monasterio Novacek és Wieniawsky-szerzemények szerepelnek. Zongorán M. Stern Magda kíséri.

— A Svábhegyi Szanatóriumban a legszigorúbb diéta. (fogyasztó, só-, hus-, folyadékszegény, vegetar, Bircher—Benner-féle Rohkost) betartása sem jelent lemondást. Tolerantia meghatározás. Mérsékelt utószezon-árak. (Igazgató-főorvos: dr. Györki Béla).

— Vakmerő betörés történt Rovine-n. Zám-bori Mihály fodrászmester feleségével egy mulatságon vett részt, ezalatt egy ismeretlen betörő felfeszítette a lakás aitáját és a ruhaszekrényből 9000 lei készpénzt és néhány okmányt lopott el. A csendőrség megállapítása szerint a betörést csak a helyzettel ismerős egyén követhette el, ezt bizonyítja az a körülmény, hogy csak a pénzt tartalmazó szekrény volt felfeszítve és minden más érintetlenül maradt. A csendőrség bevezette a nyomozást.

— Kávédélután a Református Otthonban. A református Nőszövetség szokásos havi jótékony-célú kávé-délutániát ma, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg a Református Otthonban (Str. Calvin 3. sz. a.). A kávé-délutánra szeretettel hív vendégeket a Nőszövetség.

— Betörők garázdálkodása Arad-on. Az elmúlt éjszaka betörték Csató Istvánné Nou-ucca 13. szám alatti lakásába. A betörők — mint azt a későbbi rendőri vizsgálat megállapította — az elhagyott uccában az ablakot feszítették fel és így jutottak a szobába, ahol felforgattak mindent, kirták a szekrényeket és igen sok értékes holmit, valamint készpénzt loptak el. Csató Istvánné kára meghaladja a 19.000 lejt. A rendőrség megállapítása szerint a helyzettel ismerős egyének tisztában voltak azzal, hogy a lakás tulajdonosnője nem tartózkodik otthonában és ezt az alkalmat használták fel „látogatásukra”. Néhány olyan nyom került a vizsgálatot vezető detektívok kezébe, ami arra enged következtetni, hogy a betörés tettese régi ismerőse a rendőrségnek és így hamarosan sikerül elfogni.

— Csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a gyomor és a béltraktus reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel feltétlenül kitisztandó! Az orvosok ajánlják.

— A Rovine-i Római Katolikus Flu-kongregáció szombaton és vasárnap a Polgári Kör helyiségeiben műsoros táncmulatságot rendezett. Szinre került Emmert Lavery 3 felvonásos színműve: „Az ur katonái”. A darab szereplői: Duguesne — ifj. Harsányi István, Keene — ifj. Kabát István, Stuart — Tóth Sándor, Quarterman — Kocsik István, Ahhern — Köles Márton, Rawleig — Laza István, Fulton — Lelik Mihály, Sierra — Tóth János, dr. Morell — Weismüller György, Főpát — Jancsár Mihály, Jimmy — Ádám Mártha, Növendékek — Brezán György, Laza András és ifj. Lelik Mihály tudásuk legjavát adták. Különösen kitűnt Harsányi István a rendfőnök szerepében, Köles Márton (Ahhern) és Ádám Mártha egy 11 éves fiúcska szerepében. Az előadást Kelemen Márton rendezte. Sugó Hajas András volt. A jólsikerült előadást tánc követte, a mely jó hangulatban a hainali órákban ért véget.

— MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria.
DANCIU, Piața Mihai Viteazul.
BERNÁT, Lángá Gará (vasutállomásnál)

Megszólalt a bucuresti-i konjunkturakutató-intézet

— Erdekes új adatok az ország nemzetgazdasági életéről —
Mennyi kisebbségi él az országban?

Rendkívül érdekes kiadvány hagyta el a napokban a sajtót. A román gazdasági konjunktúra-kutató egyesület adta ki első évfolyamának kettős példányát, mely az év első és második negyedének összefoglaló táblázatait tartalmazza. A 170 oldalas albumszerű kiadvány rendkívül sok anyagot gyűjt egybe. A konjunktúra-kutató egyesület komoly közgazdászok vezetése alatt áll. Elnöke Virgil Madgearu, alelnöke Bădulescu, a vezetőség tagjai dr. Sabin Manoilă, Cezar Popescu, Mircea Vulcănescu, stb.

A lei értékcsökkenése 1932 - 34-ben

Bevezető tanulmányában a kiadvány áttekintést nyújt az 1932-től 1936-ig terjedő periódus fejlődéséről. 1930. és 1932. között a nagy tőkekiáramlás következtében, valamint a kereskedelmi mérleg deficitje és a külföldi adósságok növekedése következtében a lei ingadozni kezdett egyes külföldi piacokon. Ezért lépett életbe 1932. májusában a külkereskedlem ellenőrzése, amelynek eredményei nem mutatkoztak meg azonban. A közel ötmilliárdos kereskedelmi deficit 400 millióra csökkent ugyan 1934-ben, de a külföldi adósságok szelvényeinek kiegyenlítése még mindig teljesítetlen feltételeket állított a román nemzetgazdaság elé. Ezért a lei leértékelése fokozatosan tartott és 1934. júniusában 27 százalékkal csökkent. De az ellenőrzésnek előnyei is megmutatkoztak, mert megkezdődött az építkezés, a belföldi ipari életben nagy fejlődés indult meg, ennek következtében pedig, becslések szerint, hétmilliárd 600 millió lei forgótkerült az ország gazdasági vérkeringésébe. A belföldi ipar ilyenformán 40 százalékkal növekedett 1932. és 1934. között.

Emelkedő irány a következő években

1934-től 1936-ig a helyzet lényegesen megváltozott. Az export folytonos csökkenése és a blokád devizájú országok felé való eltolódása odáig vezetett, hogy az erővalutájú országokban a lei értékcsökkenése 1936. decemberében már 50 százalékot ért el. Ekkor léptették életbe a 38 százalékos felárat, mely az árak fokozatos emelkedésére vezetett. 1935. végén az árak általánosságban 26,4 százalékkal emelkedtek, az évet 17,5 százalékkal drágult az 1932-es viszonyokhoz mérten. 1936-ban a különböző intézkedések következtében a kereskedelmi mérleg aktívává vált és az árak könnyű emelkedése a piac megerősödésének, valamint a lei szilárdulásának jeleit mutatta. Általában a nemzeti termelés az előző évvel szemben emelkedő irányzatot mutatott.

A jó termést kitűnően lehetett elhelyezni a többi mezőgazdasági álmok rossz termései miatt. A termés mennyiségben 15 százalékkal volt jobb, mint a múltévi, értékben azonban már 25 százalékkal. A mezőgazdasági rétegek vásárlóképesége növekedett és az egész nemzetgazdaság fejlődését lehetett megállapítani. A legközelebbi jövőt tekintve remélmi lehet, hogy az angol-francia-amerikai pénzügyi egyezmény és a Nemzeti Bank aranystokjának átértékelése további szilárdulást eredményezhetnek.

A bevezető rész után a lakosság helyzetét tárja fel a tanulmány rendkívül érdekes statisztikákon keresztül. A statisztikai adatoknál az 1930-as népszámlálási adatokra hivatkozik. Eszerint Románia összlakossága 1930. december 29-én 18 millió 52 ezer 896 lélek volt, melyből 3 millió 632 ezer 178 lakott városokban, 11 millió 420 ezer 418 a falvakban. A háztartások száma 4 millió 143 ezer 335 volt, ebből városi 862 ezer 974 és falusi 3 millió 280 ezer 361. Az országban összesen 3 millió 792 ezer 992 épület volt, ebből városokban 560 ezer 553, falvakban 3 millió 232 ezer 434. A vállalatok (kereskedelmi és ipari) száma összesen 266 ezer 229 volt, ebből városi 120 ezer 627, falusi 145

ezer 602. Összefoglalva a fontosabb nemzetgazdasági tényezők a következőkben oszlottak meg: Háztartások száma 4,143,335, épületek száma 3,792,992, vállalatok száma 266,229.

Transilvania adatai

Ezek az adatok a Magyarországtól elcsatolt területeken a következőképpen alakulnak:

Transilvania lakossága	3,217,677
Banat lakossága	941,521
Crişana-Maramureş lakossága	1,390,243
Összesen:	5,548,940

Transilvania városai között legnagyobb a vállalatok száma Timişoara-n, ahol a statisztika 3249 vállalatot mutat ki. Ezután következnek Cluj 3036, majd Oradea 2735, Braşov 2224, Sibiu 1836, Tg.-Mureş 1839, Arad 1800, Sătmăre 1797 és Lugoj 927 vállalattal.

Románia lakosságából 8,870,776 lélek férfi, 9,182,118 nő. Ez az arány az összes tartományokban körülbelül azonos marad. A lakosság 50,9 százaléka nő.

Az alábbi statisztika, mely a lakosság nemzetiségi elosztását mutatja ki, rendkívül fontos. Az ország háború utáni történetében először látjuk ezt a kimutatást, amely azonban, sajnos, nem hivatalos. A táblázat hozzávetőleges adatokat tartalmaz 1930-ból. Amikor a kiadvány az összes nemzetgazdasági természetű

Figyelem hozzátörök!

Teljesen verseny nélkül áll ujszerű finomságánál és feltétlen 5 évi megbízhatóságánál fogva, az új „Primeros Brilliant Extra Primissima” és az új „Luxus Silken Finest”. Győződjön meg róla Ön is.

kérdésekben felhasználhatja a népszámlálási adatokat, a nemzetiségi statisztika megállapításánál csak hozzávetőleges adatokra szorítkozhatik. E hozzávetőleges adatok szerint Románia nemzetiségi statisztikája a következőképpen alakul: román 71,9, magyar 7,9, német 4,1, orosz 2,3, ruthén-ukrán 3,2, bolgár 2, zsidó 4, török-tatár 1,6, cigány 1,5, egyéb nemzetiség 1,4 százalék.

Megállapítja a táblázat, hogy a városok és falvak között a lakosság a következőképpen oszlik meg: A városokban a lakosság 58,6 százaléka román, 11,2 százaléka magyar, 5,3 százaléka német, 3,4 százaléka orosz, 1,5 százaléka ruthén-ukrán, 1,2 százaléka bolgár, 13,6 százaléka zsidó, 1,2 török, 1,5 cigány, 1,4 más nemzetiségű.

A falusi lakosság táblázata a következő: 75,3 százaléka román, 7,1 magyar, 3,8 német, 2 orosz, 3,7 ruthén-ukrán, 2,2 bolgár, 1,6 zsidó, 1,7 török, 1,5 cigány és 1,4 egyéb nemzetiségű.

A kiadvány gazdag és változatos anyagából az ország társadalmi életének minden ágát meg lehet világítani.

Az első felmentő verdikt

Felmentett az arad-i esküdtszék egy megyei gazdát, aki leszurta fiát

Egy születésnap mulatozás szomorú következményei — A feltett kérdésekre „nem”-el válaszoltak az esküdtek

Az esküdtszéki tárgyalások harmadik napján először két sajtóperben kellett dönteni, az egyiket rendes törvényszék elé utalták, míg a másikat formai okokból elhalasztották a következő ülészekre. Ezután került a gyilkosság kísérletével vádolt Hász János sannicolaulmic-i gazdálkodó a bíróság elé. A vád szerint 1936. júniusában Hász János, aki születésnapja alkalmával tekintélyes mennyiségű alkoholt fogyasztott, fiához ment ebédelni. Fia, ifj. Hász János a kertben volt, míg menyje az udvaron tartózkodott. Az após és menyje között szóváltás keletkezett, amibe beleavatkozott az időközben megérkezett fiu, aki megvédte feleségét, mire apja felkapott egy kenyérvágó kést az asztalról és fia házába dőtte. Ifj. Hász Jánost először Siria-ra, majd Arad-ra szállították, ahol a Terapia-szanatóriumban megoperálták és nyolc nap mulva gyógyultan hagyta el a szanatóriumot. A vizsgálóbíró csak testi sértésben találta bűnösnek az apát, azonban az arad-i ügyészség felbbezésére a timişoara-i táblai vádtanács gyilkosság kísérletéért helyezte vád alá.

Az esküdtek kisorsolása alkalmával Mişlaus Ioan, Zih József, dr. Nichi Lazar, Popovici Aurel, Sincai Gheorghe, Omeşcu Corne, dr. Trăileşcu Ione, Lazar Liviu és dr. Vladislav Cornel kerültek be esküdtekként. Ezután kihallgatták a vádlottat, aki kijelentette, hogy nem tudja, hogyan történhetett meg a szerencsétlen eset, soha fiával semmiféle nézeteltérés nem volt. Arra sem emlékszik, milyen szóváltás folyt le közöttük. Ifj. Hász János apját igyekszik mentesíteni és azt mondja, hogy erősen ittas volt. Kijelenti, hogy apja mindig jó volt hozzá, semmiféle összetűzés közöttük nem volt. Azt sem tudja, hogyan szurta meg az apja.

Calinescu elnök: Talán beleesett az apja kéisébe...

A meny sem vall apósa ellen, kijelenti, hogy a szóváltás amiatt keletkezett, mert a

szomszéd lakó és felesége az udvarban voltak, amikor apósa hazaérkezett. Az egyik tanu, Klug András azt vallja, hogy a merénylet után az apa még arcultotta fiát. Kihallgatják dr. Pirel Ferenc orvost is, aki a műtétet végezte.

A tanukihallgatások után Vulpe Constantin vezető-főügyész nagyszerű felkészültséggel mondja el vádbeszédét és kijelenti, hogy bár a fiu most mentesíteni akarja apját, a tényállásból mégis kiderül, hogy a gyilkossági kísérlet megtörtént. Ha a műtét nem történik meg idejében, az áldozat meghalhatott volna. Leszögezte a vezető-főügyész, hogy az esküdtek tegnapi verdiktjét a közvélemény Arad-on helyesléssel fogadta és az előzmények ismertetésénél kijelenti, hogy az após meggyanúsította menyét és ebből keletkezett a szóváltás. Ismerteti a vizsgálat terhelő adatait, majd a felelősség kérdéséről beszél és jogtudósok véleményével támasztja alá ama nézetét, hogy az ittasság ebben az esetben csak enyhítő körülményül szolgálhat. A bűnösség kimondását kéri. Utána dr. Gherman Dante hivatalból kirendelt védő mondja el védőbeszédét, amelyben azt vitatja, hogy az apa meg akarta volna öni fiát. Ha a menyével volt baja, ha azt hitte, hogy az asszony megcsalja férjét, miért nem szurta le azt? A továbbiakban a felelősség kérdéséről beszél és kijelenti, hogy védeence teljesen ittas volt. Megkérdezi az esküdteket, kimondják-e igaz lelkiismeretükre, hogy az apa meg akarta ölni fiát? Felmentő verdiktet kér.

Calinescu elnök ezután két kérdést tett fel az esküdtekhez. Az első: Elkövette-e a bűntettet gyilkossági szándékból, a másik pedig az, hogy bűnös-e ebben? Körülbelül egyórás tanácskozás után vonultak be az esküdtek, akiknek nevében Mişlaus Ioan olvasta fel a verdiktet. Az esküdtek mindkét kérdésre „nem”-mel válaszoltak, mire a bíróság tanácskozás nélkül kimondotta a felmentő ítéletet. Ily módon az arad-i esküdtszék első felmentő ítélete is elhangzott.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Hivatalos utasítás a vállalatok, kereskedelmi és ipari cégek alkalmazottjainak pontos bejelentéséről

Az arad-i állami iparfelügyelőség csak a kifogástalanul kitöltött bejelentőíveket fogadja el — Már eddig is nagyon sok bejelentést vissza kellett adnia

A névjegyzékek csak február 1-ig adhatók be

Napró-napra a legkülönbözőbb hírek kerülnek forgalomba a vállalatok, a kereskedelmi és ipari cégek alkalmazottjainak kötelező bejelentéséről. Az érdekeltek még mindig jórészt tájékozatlanok afelől, hogy miképpen kell kitölteni az íveket. Mivel az Arad-i Közlöny arról értesült, hogy az arad-i kerületi állami iparfelügyelőség (amely a volt Ipartestület I. Carol-körúton levő házában működik), rendkívül sok, hibásan kitöltött kérdőívet kap, amelyeket kénytelen visszautasítani,

ezért a közönség precíz tájékoztatása céljából az iparfelügyelőséghez fordultunk felvilágosításért, ahol az alábbi hivatalos utasítás közlésének szükségességét hangsúlyoztatták:

— A kereskedelmi és ipariügyi minisztérium ipari ügyosztálya értesített bennünket arról — így szól a felvilágosítás — hogy a Monitorul Oficial 1936. december 30-án megjelent 302. száma tartalmazza azt a legfelsőbb utasítást, amely a vállalatok, a kereskedelmi és ipari cégek összes alkalmazottjainak, tehát nemcsak szakmunkásainak bejelentését teszi kötelezővé. Azok a cégek, amelyek száz munkásnál kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak, hozzájuk küldjük be jelentéseiket, míg a száznál több alkalmazottal működő vállalatok közvetlenül a kereskedelmi és ipariügyi minisztériumba küldik kimutatásukat. A kérdőíveket a Kereskedelmi Kamara adja. Sajnálattal állapítottuk meg, hogy az arad-i és környék-

beli közönség egyrésze hibásan töltötte ki az íveket és ezért kénytelenek voltunk azokat visszaadni, mert a minisztériumtól is csak az abszolút pontosan kitöltött íveket fogadják el. Ezután figyelmeztetjük a cégeket az alábbi fontos adatokra:

A bejelentési határidő február elsején jár le. A kimutatást két példányban kell beküldeni az 1936. december 31-én volt alkalmazotti létszámnak és adatoknak megfelelően.

Nemcsak műhelyi munkások, hanem a hivatalnokok, szolgák, tehát az összes alkalmazottak felveendőek a jegyzékbe. Annak hátulján van a szabályzat (regulament), amelyet okvetlenül be kell tartani. Az alkalmazottakat szakmánként, munkabeosztásuknak megfelelő külön kategóriákban kell belevenni a kimutatásba. Az alkalmazott nevét, állampolgárságát, fizetését és az ezekhez hasonló precíz adatokat kell felvenni a jegyzékbe a december 31-én volt helyzetnek megfelelően. Legvégül fel kell tüntetni azokat is, akiket 1936-ban elbocsájtottak, a személyi és fizetési adatok feltüntetésével. Szóval: az összes kérdőpontra a legpontosabb adatokat kell a jegyzékbe írni.

A részvényszerzőknek először az igazgatósági tagokat, azután a felügyelő-bizottsági tagokat, az egyéni cégeknél pedig a tulajdonost, illetve a tulajdonosokat kell pontosan bejegyezni, az összes személyi adataikkal együtt.

Az arad-i gazdasági élet javulása az utóbbi öt év telekkönyvi adatainak tükrében

Több száz millió leies értékváltozásokat tartalmaz a most készült hivatalos kimutatás

Az arad-i telekkönyvi hivatal most készítette el az 1932-33-34-35-36. években lebonyolított hivatali forgalomról szóló, kitűnően összeállított kimutatását, amely hiven tükrözi vissza az arad-i hiteltétel utóbbi öt esztendejének jelentős pénzügyi eseményeit.

A kimutatás első része a tulajdonjogi bekebelezéseket, átírásokat, ingatlan eladásokat tartalmazza.

Eszerint 1932-ben a d á s v é t e l i c i m e n 1443 esetben, 1933-ban 976 esetben, 1934-ben 1326 esetben, 1935-ben 1653 esetben, 1936-ban 1663 esetben volt tulajdonjog bekebelezés.

Öröklés címen 1932-ben 198 esetben, 1933-ban 144 esetben, 1934-ben 239 esetben, 1935-ben 247 esetben, 1936-ban 273 esetben. Ajándék címen 1932-ben 115 esetben, 1933-ban 61 esetben, 1934-ben 72 esetben, 1935-ben 70 esetben, 1936-ban 112 esetben. Árverés címen 1932-ben 57 esetben, 1933-ban 17 esetben, 1934-ben 26 esetben, 1935-ben 30 esetben, 1936-ban 62 esetben. Kisajánítás és egyéb címen 1932-ben 35 esetben, 1933-ban 18 esetben, 1934-ben 38 esetben, 1935-ben 80 esetben, 1936-ban 64 esetben. Végrehajtás címen 1932-ben — esetben, 1933-ban 2 esetben, 1934-ben 2 esetben, 1935-ben 2 esetben, 1936-ban 3 esetben. Összesen: 1932-ben 1848 esetben, 1933-ban 1218 esetben, 1934-ben 1703 esetben, 1935-ben 2082 esetben, 1936-ban 2177 esetben. Összvetelár: 1932-ben 100,335.838, 1933-ban 79,649.153, 1934-ben 66,776.861, 1935-ben 118,525.793, 1936-ban 87,669.349 lei.

Zálogjog bekebelezése: Váltóhitel és kölcsön 1932-ben 418 esetben, 1933-ban 690 esetben, 1934-ben 358 esetben, 1935-ben 530 esetben, 1936-ban 552 esetben. Biztosítéki és egyéb 1932-ben 293 esetben, 1933-ban 322 esetben, 1934-ben 261 esetben, 1935-ben 460 esetben, 1936-ban 490 esetben. Végrehajt. zálogjog bekebelezése 1932-ben 410 esetben, 1933-ban 191 esetben, 1934-ben 186 esetben, 1935-ben 253 esetben, 1936-ban 241 esetben. Vég-

rehajtási jog feljegyzése 1932-ben 17 esetben 1933-ban 8 esetben, 1934-ben 17 esetben, 1935-ben 17 esetben, 1936-ban 10 esetben. Összesen: 1932-ben 1138 esetben, 1933-ban 1211 esetben, 1934-ben 822 esetben, 1935-ben 1260 esetben, 1936-ban 1293 esetben. Összesen: 1932-ben 66,156.988 lei, 1933-ban 56,188.375, 1934-ben 64,453.019, 1935-ben 143,422.695, 1936-ban 179,419.067 lei.

Zálogjog kitörlése: Váltóhitel és kölcsön, biztosítási és egyéb 1932-ben 374 esetben, 1933-ban 267 esetben, 1934-ben 442 esetben, 1935-ben 601 esetben, 1936-ban 590 esetben. Végrehajtási zálogjog kitörlése 1932-ben 90 esetben, 1933-ban 41 esetben, 1934-ben 64 esetben, 1935-ben 87 esetben, 1936-ban 132 esetben. Összesen: 1932-ben 464 esetben, 1933-ban 308 esetben, 1934-ben 506 esetben, 1935-ben 688 esetben, 1936-ban 722 esetben. Összesen: 1932-ben 48,794.481, 1933-ban 52,188.375, 1934-ben 65,940.282, 1935-ben 79,130.197, 1936-ban 60,805.860 lei.

Érdekes a kimutatás utolsó része is, amely az ingatlan-árverésekre vonatkozik: 1932-ben 197 árverési kérvényt adtak be, de csak 57 árverést tartottak meg, 1933-ban 79 kérvény alapján 17-et tartottak meg, 1934-ben 104 kérvényre 26, 1935-ben 476 folyamodványra 30-at, 1936. évben pedig 263 árverési kérvény alapján 62 ingatlan-árverést tartottak meg. A fenti egész kimutatás az arad-i és környékbeli gazdasági helyzet javulását tükrözi vissza. Jellemző, hogy 1936-ban 60 millió 805 ezer lei összeget képviselt a zálogjogi kitörlés, míg eltelben 1932-ben csak 48 millió 794 ezer lei, tehát az elmúlt évben több adósságot fizettek ki, mint 1932-ben, vagy 1933-ban.

Fizessen elő
az „Arad-i Közlöny”-re!

ÖSSZETÖRT SZIV

Miért veszíti el annyi asszony férje igazi szerelmét

7 nő jut egy házasulandó férfire

A férfiakért való vetélkedés még sohasem volt olyan nagy a nők között, mint manapság. Az a nő, aki ellagya magát és öregnek néz ki, aki fiatal, üde bőrt elveszti, — annak kevés kilátása van a férjhezmenésre. És egy férjes asszony, aki ugyanezt teszi, állandóan annak a veszélynek van kitéve, hogy elveszti férje igazi szerelmét egy fiatalabb és vonzóbb nő miatt. A férfiak mindig a fiatalságot keresik, mindig a fiatalságot. Orvosok és tudósok mindenütt új módszerek után kutatnak, hogy ezzel a nők fiatalos kinézetét állandóan meg lehessen tartani. A legnagyobb felfedezés, mely a mai napig létezik, az a módszer, melyben a hórészvények éltető-erejét (Biocelt) fiatal állatokból vonják ki. Hogy ha Ön ezt az anyagot külsőleg alkalmazza, ugye ez élteti és táplálja hőret és azt csodálatosan frisső, ruganyossá és fiatalosá teszi. Klinikai kísérleteknél, melyeket Prof. Dr. Stejskal 55—72 éves nőknél végeztet, a ráncok hat héten belül eltűntek. Tiszta Biocel, — melyet gondosan kiválasztott fiatal állatokból vontak ki — van most a rózsaszínű Tokalon Crème-hez keverve. Ezt lefekvés előtt használja. A fehér, zsírtalan Tokalon Crème, ez a híres párisi crème reggel használandó. Ennek erősítő, összehúzó hatása van és teljesen eltünteti a kitárgult pórusokat. A sikerért garantálnak, vagy a vételárat visszatérítik.

Megjegyzés: A Tokalon Puder habcrème-hozzávalóval az egyedüli arcpuder, mely a Tokalon Crème-el együtt használandó.

— Vidéki kereskedő-küldöttséget fogadott dr. Pop Valer kereskedelmi és ipariügyi miniszter, aki fontos nyilatkozatot tett. Mint Baia-Mare-ről írlék, dr. Pop Valer kereskedelmi és ipariügyi miniszter néhány nappal ezelőtt baia-mare-i hívei körében tartózkodott és ez alkalommal az ottani kereskedők küldöttségileg járultak a miniszter elé. A deputáció vezetője emlékiratot nyújtott át, amelyben a patenta fixa-adókeret kibővítését kérték, de ezenkívül bejelentették, hogy a város vezetőségében is szeretnék magukat képviseltetni. Dr. Pop Valer miniszter azt válaszolta, hogy legközelebb megtartják a városi tanácsválasztásokat és akkor alkalmuk lesz a kereskedőknek is választás urján képviselőiket bejuttatni a városi tanácsba. Ugyanez alkalommal a satmaré-i megyei nyugdíjasok küldöttsége is a miniszter elé járult és arra kérte őt: érvényesítse befolyását a nyugdíjak felemelése érdekében. Erről emlékiratot is nyújtottak át a miniszternek, aki azt magához vette és kijelentette, hogy azt a legilletékesebb forum elé juttatja. A kereskedelmi miniszter látogatása alkalmából ünnepségeket rendeztek a városban.

Február 6-án MAGYAR-BÁLA Fehér Keresztben!

Nagy külföldi tőke kapcsolódik a banat-i óriási új erdőkitermelő-vállalatba

Néhány hónappal ezelőtt közöltük, hogy dr. Tilea volt alminiszter szervezése alapján többszáz millió lei alaptőkéjű, „Closani” című részvénytársaság alakult a Severin-megyében levő hatalmas állami erdőségek kihasználására és a faanyag exportálására. Az államkincstár többmilliárd lei értékű erdőt enged át kitermelés céljából a részvénytársaságnak, amely rövidesen megkezdte működését. Tekintettel arra, hogy igen nagy összegű befektetések válnak szükségessé és mert az erdő anyagának jelentős részét kivitei célokra fogják feldolgozni, dr. Tilea hetekkel ezelőtt a *tőkegazdagságukról ismert külföldi államokba utazott, ahol különböző tőkecsoportok vezetőivel tárgyalt, hogy minél nagyobb érdekeltséget kapcsoljon bele a nagy vállalkozásba.* Megbízható jelentések szerint dr. Tilea most érkezett vissza a külföldről és a hozzá közelálló források úgy tudják, hogy *feladatát teljes sikerrel oldotta meg, úgy hogy legközelebb többszázmillió lei-ig érdekeltséget vállalnak a külföldi pénzcsoportok a Closani r. t. vállalatnál, melynek nagy üzeme már tavasszal megindul.*

Kell-e könyvet vezetni a kiskereskedőknek is..?

A pénzügyminiszterium még a múlt év november havában a Legfőbb Semmitőszéknek egy 1927. évi döntésére közzétett értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a bélyegtörvény 75. szakasza értelmében a kiskereskedőknek is kell könyvet vezetniük és ezeket megfelelő bélyeggel kell ellátni. A miniszterium utalt arra, hogy az adótörvénynek ama rendelkezése, amely szerint nem kell büntetni a kiskereskedőt vagy kisiparost az a) kétszeresét kitevő bírsággal, ha nem vezet könyvet, még nem jelenti azt, hogy a bélyegtörvény szerint kiszabható bírsággal a kereskedő vagy iparos nem büntethető és ezért utasította közegeit arra, hogy fejtsenek ki megfelelő ellenőrzést annak megállapítására, hogy azok a kereskedők, akik az adótörvény szerint nem kötelesek könyvet vezetni, vezetnek-e könyvet, vagy sem. Azok eilen, akik könyvet nem vezetnek, az utasítás értelmében meg kell indítani a kihágási eljárást. A miniszterium azonban egy későbbi közzétételében közölte a pénzügyi hatóságokkal, hogy a kihágási eljárásokat 1937. január 15. napja előtt ne indítsák meg, mert eddig az ideig az érdekelteknek halasztást adott arra, hogy könyveiket beszerezzék és felülbélyegezzék.

Minthogy 1937. január 15. napja már közeledik, az érdekelteknek csupán két nap áll rendelkezésükre arra a célra, hogy a miniszteri rendelkezés megfelelően járjanak el.

= AHOL ÉLELMISZER HELYETT PÉNZT KÉRNEK A MUNKANÉLKÜLIEK. A timisoara-i munkanélküliek segélyezése ebben a szezonban az állam hatáskörébe ment át és a város csak a karácsony előtt megnyitott két népkonyhát tartja fenn, ahol a munkanélküliek naponta egy lei ellenében kapnak ebédet. A munkaügyi miniszter megbízásából a segélybizottság nemrégén elhatározta, hogy a munkanélküliek között ez évben is megfelelő élelmiszeradagokat oszt ki. Hetenkint egy háromtagú családnak egy kiló szalonnát, 5 kiló lisztet és három kiló burgonyát adnak. A négy- és öttagú családok másfél adagot, a hattagú családok, vagy ennél nagyobb familiák teljes két adagot kapnak. De ahol kisgyermek is van, ott hetenkint félkiló cukrot is kapnak. Timisoara-n megkezdtek a munkanélküliek és családtagjaik összeírását és eddig 790 személyt írtak össze segélyezésre, de az összeírás három kerületben még nem fejeződött be. Érdekes, hogy a munkanélküliek között olyan mozgalom indult meg, amely szerint a természetbeni élelmiszerek helyett megfelelő pénzbeli segélyt adjanak nekik és a segélyező bizottság ezt az ügyet legközelebb letárgyalja.

= A talpfa-termelő cégeket újabb ajánlattételre hívta fel az államvasut igazgatósága. Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a CFR vezérigazgatósága elégedetlen volt a talpfa-árlejtések eredményével, mert az árakat magasnak tartotta. Ezért a minisztertanács elrendelte, hogy az exportáló talpfa-termelő cégek kötelesek a CFR számára ugyanannyi talpfa eladásra felajánlani, mint

amennyit exportálni akarnak. Így akarta a CFR a talpfa árát leszorítani. Szakkörökből vett értesülés szerint azonban ez az új rendszer nem vált be. A CFR legutóbbi, vasutigazgatóságunkint tartott versenytárgyalások alkalmával még mindig nem tudta kielégítően rendezni az ügyet és ezért most újabb ajánlattételre szólította fel a talpfa-termelő vállalatokat. Érdekes, hogy az egyes cégek külön-külön napra kaptak meghívást az árlejtésre. Több ajánlatot el is fogadott a CFR, de később vonakodott átvenni a további nagy tételeket. Az elfogadott ajánlatok között volt többek között hat nagy árdeal-i cég ajánlata is kb. 80 ezer normál talpfa és százezer vicinális talpfa, amelyeknek összértéke 14-15 millió lei. A CFR tegnap értesítette ezeket a cégeket, hogy a fenti talpfa mennyiségeket sem veszi át, így tehát újabb komplikációk várhatók.

= Új kereskedelmi tárgyalások kezdődnek Németországgal. Bucuresti-ből jelentik: Mint ismeretes, az utóbbi hónapokban gazdasági természetű differenciák keletkeztek a román-német export-importtal és a fizetési feltételekkel kapcsolatban. Ezek eliminálása céljából és új kereskedelmi és fizetési egyezmény létrehozása végett ismét megindultak a tárgyalások a kereskedelmi miniszterium, valamint a német kormány megbízottai között. A petroleum vételárának kiegyenlítése miatt áthidalhatatlannak látszó ellentétek merültek fel, most azonban azt jelentik a fővárosból, hogy sikerült a kétféle álláspontot összeegyeztetni. A Jegybank ugyanis a Németországba exportálandó kőolajtermékeket kizárólag szabad devizáért akarta eladat-

ni, de ezt a németek nem akceptálták. Az új egyezményi lap szerint a Jegybank lemond a százszázalékos szabad deviza követeléséről és így sikerül létrehozni az új egyezményt. A kvótán felüli petroleumexport értéke 360 millió lei lesz, amelyek csak egy részét fizeti Németország szabad devizákkal.

= Árucseré alapján exportálható a borsó. A Monitorul Oficial január 11. számában minisztertanácsi határozat jelent meg, amely az összes országok számára megengedi a borsónak kompenzációs alapon, a Jegybanknak szóló deviza leadása nélküli exportját. A kivitt termelők, szindikátusok, vagy termelői végezhetik. A borsó ellenében valamennyi államból az export értékének megfelelően felerészben kvótán felül importálhatók különböző árucikkek, amelyek az import B) listában szerepelnek. Ezek a következők: jutaárak, zsákok, tejjuzemekben felhasználható gépek, különböző textilgyári technikai cikkek, ásványi festékek (különböző színekben és feldolgozásban), motorkerékpárok és gépkocsik számára alkatrészek, nyers celluloid és ehhez hasonló árucikkek. Az export értékének másik fele ellenében (a kvóta keretén belül), olyan cikkek importálhatók még, amelyeket a külkereskedelmi hivatal külön jegyzékbe foglal. A borsót a romániai gabonaexportőrök szindikátusának tagjai exportálhatják, akik be vannak jegyezve a kereskedelmi és iparkamara cégkönyvébe. Az ügyben bővebb felvilágosítás a külkereskedelmi hivatalban és a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban kapható.

SPORT KÖZLÖNY

Szombaton kezdődnek meg a tulajdonképeni küzdelmek az Angol Kupáért

32 csapat áll a starthoz — A ligában is az Arsenal vezet, a Kupában is ő a favorit

London. Az angol ligabajnokság ezen a héten pihenőt fog tartani. A csapatok azonban nem pihennek, csak nem bajnoki pontokért, hanem az Angol Kupa küzdelmében való továbbjutásért fognak kiállni ezen a szombaton.

Mint ismeretes, az Angol Kupa rendszere is azt a beosztást követi, amely a nagyobb játékerőjű csapatokat csak a küzdelem előrehaladottabb állapotában kapcsolja be harcba. Az első „tulajdonképeni forduló” (competition proper) kerül most szombaton eldöntésre és ebbe már beleszólnak a legnagyobbak, az I. osztály tagjai is.

Az elmúlt szombat a bajnoki tabellán nem hozott érdemleges változást. Az élen állók nagyjából győztek (csak két döntetlen eredmény volt az egész fordulóban), a 15. helyen álló Prestontól kezdve valamennyi csapat kikapott. Az alsó parlamentnek tehát rossz napja volt ezuttal.

Az I. osztály bajnoki táblázata jelenleg így fest:

1. Arsenal	25	12	8	3	55:32	32
2. Charlton	25	12	8	5	32:27	32
3. Brentford	24	12	6	6	47:38	30
4. Sunderland	25	12	3	9	51:43	29
5. Derby County	25	12	5	8	56:51	29
6. Middlesbrough	25	12	4	9	48:47	28
7. Portsmouth	25	10	8	7	38:38	28
8. Huddersfield	25	9	9	7	45:33	27
9. Everton	25	11	5	9	52:26	27
10. Manchester City	24	9	8	7	48:40	26
11. Grimsby T.	25	11	4	10	53:51	26
12. Chelsea	25	10	6	9	32:34	26
13. Wolverhampton W.	24	11	3	10	46:37	25
14. Stoke City	25	8	9	8	38:33	25
15. Preston N. E.	25	8	6	11	35:48	22
16. Birmingham	25	6	8	11	36:45	20
17. Bolton W.	25	6	8	11	29:45	20
18. Liverpool	25	6	7	12	41:50	19
19. Leeds United	24	9	1	14	37:45	19
20. Sheffield W.	24	5	8	11	36:40	18
21. West B. A.	24	7	4	13	42:58	18
22. Manchester United	25	6	6	13	37:52	18

Ebből a mezőnyből a következő nyolc csapatot állítja szembe egymással a Kupa szombati fordulójára:

Wolverhampton Wanderers—Middlesbrough, Brentford—Huddersfield Town, Chelsea—Leeds United, Stoke City—Birmingham.

Nyolc mérkőzésen találkozik I. osztály csapat II. osztálybelivel:

Bradford (II)—Derby County, Portsmouth—Tottenham Hotspur (II), Chesterfield (II)—Arsenal, Preston North End—Newcastle United (II), Westham (II)—Bolton Wanderers, Southampton (II)—Sunderland, Norwich City (II)—Liverpool, Coventry City (II)—Charlton Athletic.

Ezek közül a II. osztály csapatok közül Coventry City és a Newcastle United a tabella felső harmadában tanyázik, a Tottenham, Westham és a Chesterfield a közepén áll, a Bradford, Norwich City és a Southampton az alsó harmadban foglal helyet.

I. osztályúak III. osztályúakkal a következő öt mérkőzésen találkoznak: Manchester United—Reading (III), Cardiff City (III)—Grimsby Town, Everton—Bournemouh (III), Sheffield Wednesday—Port Vale (III), Wrexham (III)—Manchester City.

Ezek közül a harmadosztályúak közül a Bournemouh a déli csoport hetedik helyén áll, a Reading és a Cardiff City ugyanennek a csoportnak közepén foglal helyet. A Port Vale az északi csoport negyedik helyezettje, Wrexham ugyanitt a hetedik helyezett.

A huszonkettedik I. osztályú, a West Bromwich Albion járt a legjobban: a ligán kívül álló Spennymoor United csapatát kapta első ellenfél gyanánt.

Két mérkőzésen II. osztályú csapatok ütköznek meg egymással: Nottingham Forest—Sheffield United és Aston Villa—Burnley.

A Sheffield, az Aston és a Burnley 7., 8. illetve a 9. helyen áll. A Nottingham Forest a 20. helyezett.

A többi mérkőzés kevésbé érdekes. II. osztályúak találkoznak III. osztályúakkal, vagy III. osztályúak mérköznek egymás között.

Angliában nagy érdeklődéssel várják a szombati kupafordulót. Változatlanul az Arsenal a favorit. Pedig a döntőig még nagyon hosszú az út...

Husvétra Budapestre hívják a román bajnokcsapatot

— Középeurópa bajnokainak tornáját rendezik meg a magyar fővárosban —

Budapest. A magyar vezető csapatok a Hungária és Ferencváros nagyszabású labdarugó eseményt készítenek elő husvétra: Középeurópa bajnokainak tornáját. A tornára az osztrák és csehszlovák bajnokság vezető csapatán kívül meghívják a román és jugoszláv élcapatok valamelyikét is. A rendezők tervei szerint Romániából a Venus vagy a Ripensia, Jugoszláviából pedig a Beogradski, vagy Jugoslavia nyerne meghívást az érdekes tornára. Az eddigi tervek szerint a husvét előtti csütörtökön (Nagycsütörtökön) a román és

jugoszláv csapat sorsolás alapján a Hungáriával és Ferencvárossal játszana Budapesten s a mérkőzések győztesei jutnának tovább a husvét első és másodnapj döntőbe, amelynek mezejét az osztrák és csehszlovák résztvevő tenné teljessé.

Bizonyosra vesszük, hogy úgy a Venus, mint a Ripensia szívesen fogadja a husvét Budapestre eldöntésre kerülő bajnokok tornájának tervét, hiszen ez lenne az első alkalom, mikor román csapat helyet kapna Középeurópa legjobb klubcsapatainak egymásközi vetélkedésében.

Véglegesen összeállították a nemzeti bajnokság tavaszi műsorát

Bucuresti. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén nagyfontosságú határozatot hozott; véglegesen megállapították a bajnokság tavaszi fordulójának teljes műsorát. A határozat értelmében a tavaszi idény a nemzeti bajnokság A) csoportjában már február 28-án megindul, sőt a fővárosban már február 27-én játszik le az első bajnoki mérkőzést — amennyiben az időjárás is megengedi. Alább adjuk az első forduló sorsolását, míg a bajnokság teljes műsorát legközelebb közöljük le.

—Gloria, AMEFA—Unirea-Tricolor, Ripensia Chinezul, CAO—Victoria.

Az utolsó forduló május 23-án kerül lejátszásra.

Külföldi jégchoki-eredmények

Brüsszel: Nordstern Brüsszel—HC Krefeld 11:2.

Páris: Vikings Brighton (azelőtt Paris Volants)—German Kanadians (ezek a Németországban élő kanadai játékosok) 9:4 (2:2, 4:1, 3:1). A mérkőzés szünetjében az osztrák Stenul Hédy futott bemutató műkorcsolyázást.

OLLA
GUMMI

„OLLA” Gummi minőségileg utánozhatatlan. Néhány évtized óta az egész világ egészségét óvja. Orvosilag ajánlva.

Vasárnap sorsolja a szövetség a bajnokság tavaszi fordulóját

Az arad-i alkerületi sportszövetség ezúton is közli a körzetébe tartozó egyesületekkel, hogy a bajnokság tavaszi fordulójának sorsolását vasárnap, január 17-én délelőtt 10 órakor ejti meg a szövetség Gloria-pályán levő helyiségében. Azokat az egyesületeket, amelyek a szövetséggel szemben hátralékban vannak, nem sorsolják és ezért ajánlatos, hogy a klubok hátralékos tartozásait vasárnapig feltétlenül rendezzék, mert a szövetség elhatározta, hogy az életképtelen egyesületeket feloszlatja.

O Mégsem játszik Franciaországban a Ferencváros. A budapesti zöld-fehér csapatnak, mint közöltük, három franciaországi meccse volt lekötve, azonban a január 21-iki mérkőzést a francia válogatott ellen a franciák lemondották és mivel így a másik két mérkőzés megtartásának sok értelme nem lett volna, azokat a Ferencváros mondotta le és előreláthatólag pénteken már meg is érkezik Budapestre.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Arad-i Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

KERESÉK megbízható főzötudó minőnest 2 tagu családdhoz, vidékre. Cim a kiadóhivatalban. 369

Házvezető. középkorú izr, ajánlkozók éves bizonyítványokkal. Cim a kiadóhivatalban. 444

Fényképész operatour, positiv és negativ retusornó elhelyezkedést keres. Cim „Fényképész” jeligere a kiadóhivatalban.

Jóltűző mindenest éves bizonyítvánnyal febr. 1-re fejezsek. Cim a kiadóhivatalban. 445

LAKÁS

Uricsaládnál keres butorozott szobát, esetleg ellátással. „Hivatalnoknó” jeligével ajánlatokat a kiadóhivatalba.

Két elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó Piața Avram Iancu 18. I em, 419

ÖZLETEK

Azonnal eladó élelmiszerüzlet a város főutvonalán, berendezéssel és árutárral együtt osaládi okok miatt. Cim a kiadóhivatalban. 424

PÁNCOTA-n, főutvonalon, forgalmas üzlet, áruval, berendezéssel átadó. Berdeklődni: Szonár, Páncota. 447

VÉTEL ÉS ELADÁS

Akinek eladó butora, szőnyege, varró és írógépe, bármilyen berendezési tárgya van, sürgősen juttassa el hozzánk, mert legjobban általunk értékesítheti. Zálogtárgyak elhelyezését, zálogcédulák megnevezését legelőcsöbben vállaljuk. „Tempo” Biz. üzlet Arad, Fischer Eliz-palota (Libraria Dieceana mellett). 5880

INGATLAN

Telek eladó törvényszéki villanegyed elején, mures-parti oldalon 145 négyszögöl. Bővebbet a kiadóhivatalban. 441

KOLONFÉ'EK

Irodatársat (Albériót) keresek főtérberendezett irodámban. Cim a fiokkiadóhivatalban. 446

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 14.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás. 13.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Szórakoztató zene gramofonlemezek. 15.00: Utolsó hírek, gabonatőzsde. 16.45: Csermekék órája. 18.00: Délutáni hangverseny. A Vasile Julea zenekar hangverseny Mia Braia és Petre Alexandru énekszámával. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés, aktualitások. 19.10: A hangverseny folytatása. 20.00: Rádiógyetem. Jon Pilat előadása Emirescuról. 20.20: Dalok gramofonlemezek. 20.55: A szimfonikusok hangversenyének programja. 21.15: A Filharmonikusok hangverseny. Vezető: Franz v. Hoesslin. Közvetítés az Ateneul Român-beli Wagner ünnepélyről. 22.25: Hírek, sport. 22.45: A hangverseny folytatása. 23.35: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül. 23.55: Hírek

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20

Hogyan élünk nyáron, télen — kis versekben elmesélem. (Felolvasás.) 11.45: Egy modern Robinson. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Sovánka György és cigányzenekara. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek. 18: Borászati tanfolyam. II. rész. 18.30: A Központi Pap nevelő Intézet énekkara. 19.15: Hóry László csevegés. 19.40: A rádió szalonzenekara. 20.15: Alapí Nándor előadóstje. 21.10: Jazz-hangv. Utána kb. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.20: Horváth Henrik dr. magyar költők német fordításait adja elő. 23.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18—18.30: Széchenyi sakkoz. 19.40—20.10: Angol nyelvtanítás. 20.15—21: A rádió szalonzenekara. 21.05—22.15: Hanglemezek. 22.20—22.35: Hírek, ügétversenyeredmények.

Bécs. 8.10—9: Lemezek. 11.50: Paraszt zene lemezek. 13: Könnyű zene. 14.45: Lyadov- és Ravel lemezek. 17.05: Humperdinck: Jancsi és Juliska — rövidopera. 20.30: Szórakoztató zene. 21.45: Bleib treu — lemezek. 23.55: Könnyű bécsi zene.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 19: Tánclemezek. 20.50: Lemezek. 21: Az Adria őrsége szervezet hangversenye.

Deutschlandsender. 11: Népdalok. 13: Szórakoztató zene. 15: Tarka óra. 17: Szórakoztató zene. Közben 20: Vidám lemezek. 21.10: Joost zenekar. 21.45: Nagy rádiózenekar. 27: Könnyű lemezek.

Milano. 16: Aimaro szoprán és Cantelmo tenor éneke. 21.40: Vegyes zene. 22: Mascagni: Fritz barátunk — oper. Utána: Delibes: Coppella — balett.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 15.05: Német és magyar hírek. 19: Magyar műsor. 21.05: Mandolinzene. 22.30: Dohnányi: Es-moll zongoraütös. 23.20 Magyar hírek. 23.35—24: Lemezek.

PÉNTEK, JANUÁR 15.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. Időjelzés, időjárás, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hangverseny. 15: Utolsó hírek. Gabonatőzsde. 18: A

Sibiceanu-zenekar szórakoztató zenéje, Ion Luican énekszámával. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, időszéri kérdések. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiógyetem. Pr. Nae Popescu előadása. 20.20: Const. Notara ötétből. Alex. Obedeanu előadása. 20.35: Puccini: „Manon Lescaut”, opera 4 felvonásban, a milanoi „Scala” zene- és énekkarával. Molajoli vezényletével. (Gramofon). — Felvonásokközben: 21.15—21.55: Könyvekről. 22.05—22.15: Sport. — 22.35—22.45: Hírek. 23.05: Szórakoztató zene gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. — 11.20: Időszéri szemle. (Felolvasás). 11.45: Az influenza vagy náthaláz. Irta Somogyi Béla dr. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05—14.30: Fátyol Jancsi és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. Közben kb. 14.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.40—15.20: B. Kenéz Lily zongorázik. 15.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak. — 17.15: A rádió diákféltörője. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A névtelen uriember. Kárpáti Aurél elbeszélése. 18.30: Novotny—Kubicek harmonikakettőse. 18.50: Virágh László órnagy előadása. 19.15: A rádió szalonzenekara. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Varázsfuvola”. Zenéjét szerezte Mozart. — Az előadás után kb. 23.45: Időjárásjelentés. 23.50: Hanglemezek. Közben 24: Hírek angol nyelven. Éjeli 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.25—19.50: Gyorsirótanfolyam. 20.10—20.25: A rádió szalonzenekara. 20.30—20.55: Divattörténeti csevegés. 21—22.10: Hanglemezek. 22.15—22.25: Hírek. 22.35—23.35: Setét György szalonötösének műsora.

Bécs. 8.10—9: Strauss János-lemezek. 13: Könnyű zene. 15: Lorenz tenor lemezei. 17.05: Szimf. lemezek. 18.30: Hangv. Regensből. 20.30: A 15. gy. e. zenekara. 21.55: Rádiózenekar. — 23.35: Szimfonikusok.

Belgrád. 13: Lemezek. 13.45: Rádiózenekar. 18.20: Orosz dalok. — 18.40: Népzene. 19: Népdalok. 19.30: Rádiózenekar. 20.50: Lemezek. 23.20—24: Lemezek.

Milano. 17: Lemer-vonósnégyes. 21.40: Vegyes zene. 22: Szimionikus hangverseny. Utána: Tánczene.

Legújabb jelentéseink:

Elhárult a Spanyol-Marokkóval kapcsolatos bonyodalmak veszélye

PÁRISBÓL jelentik: A Temps a nemzetközi helyzet enyhüléséről számol be és megállapítja, hogy a tegnapelőtti események — illetve Hitler és Francois Poncet nyilatkozata — mindenütt kedvező benyomást tettek. A légkör megtisztult és kellő nyugalommal lehet hozzájárulni az égető kérdések megoldásához. A Spanyol-Marokkóval kapcsolatos bonyodalmak veszélye elhárult. Németország és Olaszország Genfben hozzájárultak az angol-francia semlegességi indítványhoz, tehát

bekapcsolásukkal valósággá kell váltani a semlegességet. Eden beszédéből szintén arra lehet következtetni, hogy nézete szerint a feszültség megenyült.

Londonból jelentik: A minisztertanács ma délutáni ülésén Eden külügyminiszter expozéja után különböző belügyi kérdésekkel foglalkoztak, amelyek során a felfegyverkezés, a nemzetvédelem és az ujoncozás kérdését tárgyalták meg behatóan. Hasonlóképpen behatóan foglalkoztak a tengeri és légihaderő fejlesztésének kérdésével is.

Rómába érkezett Göring porosz miniszterelnök

Rómából jelentik: A ma este Rómába érkező Göring porosz miniszterelnök fogadtatására nagyszabású előkészületeket tettek. A fogadtatás díszes lesz és arra kivonul egy olasz század is. Göring és felesége hétfőig maradnak Rómában, majd onnan Nápolyba utaznak és az olasz trónörökös vendégeként egy napot ott töltenek. Azután két napra Capri szigetére utazik a porosz miniszterelnök és felesége, akik 21-én térnek vissza Rómába és onnan indulnak Berlin felé.

Ujabb jelentések szerint Göring porosz miniszterelnök és felesége ma este Rómába érkezett. Göring utazásának legfontosabb célja az, hogy Róma és Berlin között az együttműködést kimélyítse. Holnap a király fogadja kihallgatáson, majd megbeszélést folytat Mussolini miniszterelnökkel. Este ünnepélyes vacsorát adnak tiszteletére, a vacsorán Ciano gróf külügyminiszter is részt vesz. A porosz miniszterelnök hétfőn Nápolyba utazik, ahol az olasz trónörökös látja vendégül.

Felrobbant Bucuresti-ben egy orvosprofesszor laboratóriuma

Bucuresti-ből jelentik: Crainiceanu tanár Stirbey Voda-i laboratóriumában borzalmas szerencsétlenség történt. Egy benzollal telt edény felrobbant. A robbanás folytán a közelben tartózkodó Donnerfeld dr., valamint két

szolga súlyosan megsebesült. Mindhármukat nyomban kórházba szállították. A robbanás nagy pánikot idézett elő, a tüzet a fővárosi tűzoltók oltották el. A laboratóriumban a kísérletekhez szükséges néhány száz állat szénáig égett.

Főbelötte magát Budapesten egy műszaki főtanácsos

Budapestről jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt szerdán Budapesten. Barcza Frigyes, 45 éves műszaki főtanácsos, aki az Amerikai-úton lakik, ma az Istenhegyi-úton egy penzióban vett ki szobát. A penzió alkalmazottai a kora esti órákban revolvercörrénésre lettek figyelmesek. Amikor Barcza Frigyes szobájába be akartak ha-

tolni, nem tudták oda bejutni, mert az ajtó be volt zárva. Az ajtót feltörték és megdöbbenve látták, hogy a főtanácsos vértócsában fekszik. Orvost hívtak, aki megállapította, hogy a főtanácsos főbelötte magát és meghalt. A hátrahagyott levélben Barcza közli, hogy tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Titkos játékbarlangot lepleztek le a fővárosban

Bucuresti-ből jelentik: A rendőrhatalóságok a General Marin-uccában játékbarlangot lepleztek le. Amikor a rendőrség emberei behatoltak a játékbarlangba, tizenöt játékost találtak a játékasztalnál. Valamennyiüket nyomban a rendőrségre vittek,

ahol kihallgatásuk után négy kivételével elengedték őket, a négy játékost átadták az ügyészségnek. A rendőrség az 1600 leit tartalmazó bankot, valamint több ezer leies tétet lefoglalta. A játékbarlang tulajdonosa ellen megindították az eljárást.

1825 halott az angliai influenzajárvány veszteséglistája

Londonból jelentik: A délangliai spanyoljárvány tömegesen szedi áldozatait. Az egészségügyi minisztérium kimutatása szerint a járvány kitörése óta 1825 beteg halt meg. A spanyolnátha főleg Londonban és a szomszédos délangliai grófságokban pusztít. Ennek a vidéknek 12 millió lakosa van és ezek közül 3 millió beteg, úgy, hogy min-

den negyedik ember megkapta a spanyolnáthát. A londoni kerületek közül leginkább Kensington, Putney és St. Pancras sínylik meg a járványt. A labdarugócsapatok legnagyobb része harc képtelen, mert a játékosok túlnyomó többsége spanyolnáthában fekszik. A haditengerészetnél is tömegesen szedi áldozatait a spanyoljárvány.

Visszahelyezik állásába Csang-Szu-Liangot

Nankingból jelentik: Miután a kormánynak az a célja, hogy a Shen-Si tartományban felkelő hadsereg nyugtalanságát lecsendesítse, a kormánynak állítólag az a szándéka, hogy Csang-Szu-Liangot visszahelyezze a Sian-Fu-i csapatok élére. Ezt a hirt megerősíteni látszik az a körülmény, hogy Csang-Szu-Liang tábornok tíz katonai szakértő kíséretében repülőgéppel Fonguába utazott. Csang-Kai-Sek ugyanis szülővárosában, Fonguában tölti szabadságát.

Kolerajárvány Sziámban

Londonból jelentik: Sziámban súlyos kolerajárvány pusztít. Két napja 92 halálesetet jelentettek be. A hatóságok mindent elkövetnek a járvány megfékezésére.

Fagyhullám Amerikában

Az Egyesült-Államok nyugati és délnyugati részein kegyetlen hideg uralkodik. A hőmérő legtöbb helyen 26 fokot mutat a fagypont alatt. A sziklás hegységekben több mint 20 ember megfagyott.

Faluhelyekre rendelik a besorozott fiatal orvosokat

Bucuresti-ből jelentik: A közegészségügyi minisztériumban holnap kezdődnek meg a fiatal orvosoknak katonai szolgálatra való besorozását célzó munkálatok. Jólétesültek szerint először azokra a vidékekre osztanak be ilyen katonai szolgálatot teljesítő fiatal orvosokat, ahol elsősorban szükséges a közegészség feljavítása. Valószínűleg Moldova-ba és Basarabia-ba küldenek katonai orvosokat. Január 15-én valószínűleg meg is történik a beosztás, amelynek értelmében a fiatal orvosokat 8 hónapi szolgálatra faluhelyre rendelik.

Robbanás egy olasz löpörgyárban

Rómából jelentik: Borzalmas robbanás történt a Colleferre-löpörgyárban. A raktárban nagybommennyiségű puskapor robbant fel. A szerencsétlenül sárga ötven munkás-sebesültje van. (Rador)

98 millió rubel a szovjet új költségvetésének végösszege

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány most tette közzé jövő évi költségvetését, amely szerint 98 millió rubel bevételt irányoztak elő. (Rador)

Japán gőzös katasztrófája

Tokioból jelentik: A japán vizeken elsüllyedt egy 3000 tonnás japán gőzös és 31 főnyi személyzete a vízbe veszett.

Meggyilkolták egy orosz ezredes özvegyét Belgrádban

Belgrádból jelentik: Borzalmas gyilkosság történt ma este Belgrádban. Bunyecsin Welse volt orosz ezredes özvegye egy belgrádi magkereskedőnél mint házvezetőnő kapott alkalmazást. Nemrégiben a házban felkérték a mosónő fiát, hogy végezzen el valamennyi munkát és ezért 50 dinárt ígértek neki. A pénzt elkésvé kapta meg és a fiu azt hitte, hogy azt a házvezetőnő tartotta vissza. Bosszúra szánta el magát és kedd este a ház udvarán több baltacsapással megölte az ezredes özvegyét. A szerencsétlen asszonyt az udvaron 14 éves fia találta meg. A gyilkost letartóztatták.

Harminc halottja van egy finn hajó katasztrófájának

Londonból jelentik: A Kohanna Thorden finn motorhajó szerencsétlenségével kapcsolatban hivatalosan közlik, hogy a hajótörés alkalmával harminc ember esett áldozatul. Eddig a tenger hat holttestet vetett ki.

Regényt ír börtönében a szülőgyilkos Constantinescu

Bucuresti-ből jelentik: Constantinescu, a bucaresti-i kettős szülőgyilkosság tettese regényt ír a börtönben. Kijelentései szerint ebben a regényben akarja megismertetni a körülményeket, amelyek a borzalmas kettős gyilkossághoz vitték. A gyilkos fiu kérvényt nyújtott be a fogházigazgatósághoz, megfelelő mennyiségű kéziratpapírt kérve a regény megírásához.

Amerikába utazik a Sárga-házaspár

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság beidézte dr. Sárga Ferencet, hogy ismeretes párbaiügyeiben kihallgassák. Dr. Sárga Ferenc meg is jelent a főkapitányságon, de megtagadta a vallomástételt. Kijelentette, hogy mint gyanúsított nem köteles önmaga ellen terhelő adatokat szolgáltatni, de különben is lovagias tigről van szó és erről nem nyilatkozhat. A Hétfői Napló értesülése szerint a Sárga-házaspár február elején Amerikába indul rádióturnéra és felolvasókönyvtára. A lap úgy tudja, hogy Sárgaék 2000 dollárt és az utiköltséget kapiák meg amerikai szereplésük fejében.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.